

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
YÖNETİCİ PERSONELE YÖNELİK
21. YÜZYILDA STRATEJİK VİZYON GELİŞTİRME
ÇALIŞTAYLARI

Stratejik Rapor - II

“Milli Kültür Hedefleri Açısından
2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul Projeksiyonu”

EDİTÖR

Caner SANCAKTAR

TASAM
TÜRKASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN STRATEGIC RESEARCH CENTER

İÇİNDEKİLER

Sunum.....	3
Kültür Başkenti İstanbul'un İhtiyaçları Murat BİLHAN	6
2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul Süreci Nuri ÇOLAKOĞLU	11

SUNUM

Teknolojideki hızlı gelişmeler, toplumun ilgilendiği tüm alanlarda büyük değişim ve dönüşümlere neden olmaktadır. Bilim, teknoloji, ekonomi, siyaset, güvenlik, sosyoloji ve kültür alanlarındaki değişim ve dönüşümler, olayların ve sonuçların algılanmasını güçleştirmektedir. Değişimin çok hızlı ve olayların çok boyutlu olması, küreselleşmenin etkisini artırmaktadır. Küreselleşme sürecinde yaşanan hızlı gelişmeler ve değişimler, ülkemizi de yakından ve yoğun bir biçimde etkilemektedir.

Yeni gelişmeler ve değişimler, bir yandan yeni problemler üretirken bir yandan da yeni fırsatlar doğurmaktadır. Değişimi, en iyi şekilde analiz ederek, doğabilecek problemlere karşı erkenden önlemler almak gerekmektedir. Böylece problemlerin neden olabileceği zararlar önlenebilir veya asgari düzeye indirilebilir.

Değişim aynı zamanda ülkemiz için yeni fırsatlar da yaratmaktadır. Bu fırsatlar doğru bir biçimde değerlendirildiği takdirde, ülkemiz ve kurumlarımız açısından olumlu gelişmeler sağlanabilir.

Yeni fırsatlardan faydalanabilmek ve karşımıza çıkan problemlerin üstesinden gelebilmek için, dünyada ve ülkemizde meydana gelen yeni gelişmeler ve değişimler hakkında bilgi sahibi olmak, bu bilgileri doğru biçimde işlemek ve geleceğe ilişkin gerçekçi, etkin, dinamik ve uygulanabilir vizyon geliştirmek gerekmektedir. Aksi takdirde, ne karşılaşılan problemler çözülebilir, ne de ortaya çıkan yeni fırsatlar olumlu bir biçimde değerlendirilebilir.

Ancak kamu kurum ve kuruluşlarındaki günlük rutin bürokratik işlemler ve çalışmalar, üst düzey yöneticilerin kendilerini geliştirmeleri için ihtiyaç duyulan zamanı vermemektedir. Bürokratik işlemler ve çalışmaların yoğunluğu; dünyada, bölgede ve Türkiye'de meydana gelen hızlı iktisadi, siyasi ve sosyo-kültürel gelişmeleri takip etmeyi, bu gelişmeler ile ilgili vizyon geliştirmeyi ve gelecekle ilgili öngöründe bulunmayı zorlaştırmaktadır.

İletişim teknolojilerinde hızlı yenilikler gerçekleşmektedir. Ayrıca kamu yönetimi alanında yeni anlayışlar ve stratejiler gelişmektedir. Kamu hizmetlerinin kalitesini yükseltebilmek için, hızla gelişen iletişim teknolojilerinden ve çağdaş

kamu yönetimi anlayış ve stratejilerinden faydalanmak gerekir. Bunu gerçekleştirebilmek için, üst düzey yöneticilerin son gelişmeler hakkında bilgilendirilmesi gerekir.

Kamu hizmetlerinin etkinliğini ve verimliliğini, kamu hizmetleri ile ilgili toplumsal memnuniyeti ve toplumun kamu kesimine olan güvenini arttırmak için, üst düzey yöneticilerin vizyonlarının geliştirilmesine katkıda bulunacak çalışmalar yapılması gerekir.

“Yönetici Personele Yönelik 21. Yüzyılda Stratejik Vizyon Geliştirme Çalıştayları” böyle bir ihtiyacı gidermek maksadıyla, İstanbul Büyükşehir Belediyesi için, Türkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) tarafından organize edilmektedir.

Bu çalıştayların ilki Barcelo Eresin Topkapı Otelde 2 Kasım 2007 tarihinde düzenlenmiştir. “Küresel-Bölgesel Gelişmeler ve Türkiye'ye/İstanbul'a Etkileri” konusunun ele alındığı ilk çalıştayda sırasıyla TASAM Başkan Yardımcısı (E.) Büyükelçi Murat BİLHAN, Kocaeli Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hasret ÇOMAK, Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Hasan KÖNİ, TEPAV'dan Ortadoğu uzmanı Dr. Ali Nihat ÖZCAN ve TASAM Başkanı Süleyman ŞENSOY konuyla ilgili sunumlar yapmışlardır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Mesut PEKTAŞ başta olmak üzere üst düzey yöneticilerin iştirak ettiği çalıştay, enteraktif biçimde gerçekleştirilen soru - cevap bölümü ile sona ermiştir.

İkinci çalıştay toplantısı 7 Aralık 2007 tarihinde aynı yerde düzenlenmiştir. İkinci çalıştay toplantısında “Milli Kültür Hedefler Açısından 2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul Projeksiyonu” başlığı altında toplanan ikinci çalıştay, TASAM Başkanı Süleyman ŞENSOY'un Açış Konuşmasıyla başladı. İkinci çalıştayda TASAM Başkan Yardımcısı (E.) Büyükelçi Murat BİLHAN ve İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı Yürütme Kurulu Başkanı Gazeteci-Yazar Nuri ÇOLAKOĞLU konuyla ilgili sunumlarını yaptılar. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Mesut PEKTAŞ ve diğer üst düzey yöneticilerin iştirak ettiği ikinci çalıştay, enteraktif soru, cevap ve yorumlar ile sona erdi. Elinizde

tuttuğunuz “Stratejik Rapor - II”, ikinci çalıştay sonrasında TASAM tarafından İstanbul Büyükşehir Belediyesi için hazırlanmıştır.

Dünyada ve ülkemizde meydana gelen yeni gelişmeler hakkında bilgi edinme, bu bilgileri doğru biçimde analiz etme, geleceğe yönelik vizyon geliştirme, yaşanan problemleri çözme, ortaya çıkan fırsatları değerlendirme ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hizmet etkinliğini artırma konusunda, bu çalıştay faaliyetlerinin ve stratejik raporlarının faydalı olacağını ve önemli katkılar sağlayacağını umuyoruz.

Süleyman ŞENSOY
TASAM Başkanı

KÜLTÜR BAŞKENTİ İSTANBUL'UN İHTİYAÇLARI

Murat BİLHAN*

Sayın Genel Sekreter Mesut Pektaş,
Sayın TASAM Başkanı Süleyman Şensoy,
Çok Değerli Yürütme Kurulu Başkanı Nuri Çolakoğlu,
Değerli Büyükşehir Belediyesi Üst Yönetimi Mensupları,

Geçenlerde yine bu salonda sizlerle buluşarak, genel dış politika konularını, Türkiye'nin önceliklerini, stratejik konumunu ve ülkemizin dış politikasının gerektirdiği boyut ve seçeneklerinin çeşitliliği gibi konuları görüşmüştük. Bunlar çok geniş konulardır. Vakit buldukça bunları yine bir program dahilinde ve ayrıntılarına inerek konuşabiliriz. Birbirimizden öğrenecek ve paylaşacak çok şey olduğunu o gün görmüştük.

Bugün daha spesifik, ama çok önemli bir konuda bir araya gelmiş bulunuyoruz. Aramızda uluslararası alanda da tanınan ve saygınlık kazanmış olan ve ülkemizin gururuna artı değer katan güzide şahsiyetlerin burada olacağını duydum. Bunları dinleyip kendilerine sorular yöneltebileceğiz.

Konumuz hızla yaklaşan 2010 yılında İstanbul'un Avrupa'nın kültür başkenti olması konusudur. Aslında İstanbul, var olmaya başladığından bu yana binlerce yıldır hem Avrupa, hem Asya'nın kültür başkenti olagelmiştir. Tüm yönlerden gelen ve geçen, yerleşen veya yerleşmek istediği halde bu tutkusuna kavuşmadan ayrılmak zorunda kalan yüzlerce göç dalgasının odak noktasını teşkil etmiştir. Bu değişik kültürlere mensup göçmen fert ve kitlelerinin hepsi hem izlerini İstanbul'a bırakmışlar, hem de burada edindiklerini başka yerlere de taşımışlardır. Bunlar bizim tarihimizin zenginliği, çeşitliliği, süsü ve gururudur.

Bu birikimi iyi taşıdığımızı kanıtlamak için 2010 yılında bize bir fırsat sunulmuş bulunmaktadır. Bu fırsatı iyi değerlendirmek için hepimizin bunun bilincinde olması gerekmektedir, ama bu yetmeyecektir. Ayrıca vizyon, ufuk sahibi olmak gerekmektedir.

Ben bu noktada, İstanbul'un bu muhteşem görkemine ve göz kamaştırıcı zenginliğine rağmen, şimdiye kadar çözülememiş dev bir sorunlar yumağı da

* Emekli Büyükelçi ve TASAM Başkan Yardımcısı

bulduğunu herkes gibi gören bir İstanbullu olarak, karamsar değil, iyimser olmak istiyorum. Birçok vatandaşımızın ve özellikle hemşerimizin, sorunların çözümsüzlüğüne teslim olmuş, inancını kaybetmiş ve bunu günlük yaşamlarına yansıtmış olmalarına katılmıyorum, onların görüşlerini paylaşmıyorum. İstanbul'da yerleşik vatandaşlarımızın demokratik refleksleriyle seçip, yetki vererek hizmet ve çözüm üretmesini bekledikleri başta belediye olmak üzere, sorumluluğu paylaşması gereken tüm kamusal ve özel kişi ve kurumların, iyi bir vizyon, kurgu ve uygulamayla bunu rahatlıkla başarabilecek yapı ve istekte olduğuna inanıyorum.

İstanbullu olduğum için değil, yani kuzguna yavrusu şahin görüldüğü için değil, dünyanın büyük bir bölümünü görmüş, iyi şehirle kötü şehri ayırt edebilen bir kişi olarak, İstanbul'la dünyanın hiçbir şehrinin rekabet edemeyeceğini ve iyi yönetildiği takdirde hiçbir yerin mukayese edilemeyeceğini iddia ediyorum. Birçok büyük ve güzel dünya şehrinin sorunlarını İstanbul'dan daha erken ve iyi çözmüş olduğu bir gerçek olmakla birlikte, İstanbul'un da çözülemeyecek sorunu bulunmadığına inanıyorum.

İstanbul'un en büyük sorunlarından biri, içeriden ve dışarıdan göç sorunudur. İstanbul, birçok yabancı ülke vatandaşının kaçak göçmenleri için bir cazibe merkezi haline gelmiştir. Muhakkak çözüm yolları ve çareler, ilgili makamlarımızca düşünülüyordur, ama şu ana kadar doğru kararlar alınabildiğini sanmıyorum. Zira bu insanlara kötü muamelenin çirkin örneklerine her gün gazete sütunlarında rastlıyoruz. Bunlara uygar yüzümüzü göstererek çözümler üretmeliyiz. Ayrıca onların durumuna empati ile bakmalıyız. Yani kendimizi onların yerine koyarak düşünmeliyiz. Bizim vatandaşlarımıza yabancı ülkelerde kötü muamele uygulandığı zaman nasıl üzülüyorsak, bizim de böyle bir hakkımız olmadığını bilmemiz gerekiyor. Bu konuda söylenecek çok şey, verilebilecek çok örnek var.

İstanbul'un aldığı iç göçe gelince, bu bütün dünyada yaşanan sosyal bir olgudur. Daha fakir yerden daha zengin yere göç, iş ve aş arama refleksi kaçınılmaz bir vakıdır. Buna kötü niyetle yaklaşmak, onları hakir görmek, bizim yaşadığımız nimetleri onlarla paylaşmaya yanaşmamak büyük bir haksızlık ve bencillik örneği teşkil etmektedir. Ayrıca vatandaşlarımızın ülke

içindeki seyahat, iş arama, yerleşme özgürlüklerini kısıtlamak hem mümkün değil, hem de yasal ve ahlaki bakımdan doğru değildir. Bu noktada üzerimize düşen bir sorumluluk vardır: Köylü vatandaşımızı şehir yaşamına alıştırmaya, onu şehirlileştirmeye, şehrin yaşam kurallarına entegre etmeye çalışmaya, yani medenileştirmeye (Medineli olmaya) teşvik etme. Popülist bir yaklaşımla bu sorumluluğumuzu yerine getirmediğimiz zaman şehirlerin köyleşmesi olayıyla karşılaşacağız ve gecekondulaşma, varoş kültürünün yayılması, işsizlik ve fakirlikten ve uyumsuzluktan kaynaklanan sosyal problemlerin ve suçluluğun artması gibi olaylarla karşılaşılacağı görülmektedir. Tabii seyrinde bir şehirlileşme dönüşümünü maalesef başka ülkeler bizden daha başarılı şekilde tamamlamaktadırlar. Bildiğim kadarıyla, bize benzeyen tek istisnai örneği Brezilya'dır. Yanılıyorsam lütfen düzeltiniz. Trafik sorunları, çirkin, yanlış ve kayıtsız - ruhsatsız yapılaşma, alt-yapı yetersizliği, yoğun çevre kirlenmesi ve bunun önüne geçilemez hale gelecek şekilde katlanarak büyümesi, halk arasında sınıflaşarak kamplaşma, mafya tarzı örgütlü suçların artması bir bakıma hep bu şehirlileşmeye uyum sağlayamayan göç olgusu ile bağlantılıdır. Buna yasaklardan ziyade sosyo-psikolojik çözümler üretilmesi gereklidir.

Şimdi bazı ayrıntılara ve sadece bir hemşeri ve vatandaş olarak eksikliğini gözlemlediğim bazı noktalara da değinmem gerekirse, bugün ana konumuz olan İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olmasıyla da bağlantılı olarak, kültürel bazı eksikliklerin altını çizmemiz gerekiyor. Benim kişisel gözlemlerimden bazılarını şöyle örnekleyebilirim:

a) Müzeler: İstanbul'un en önemli eksiklerinden biri bir Bizans Müzesinin olmayışıdır. Bizans İmparatorluğuna 1100 yıl başkent olmuş bir şehirde bunu yok farz etmek mümkün olmadığına göre, bu tarihi mirastan azami yarar sağlamak tercih edilmelidir. Osmanlı bu mirastan yararlanmıştır. Bizim de yararlanmamamız için bir sebep yoktur. Kaldı ki, bunu ortaya çıkarıp göstermek, değişik kültürlerle de kompleksiz ve kendisine güven duyan bir millet olarak tolerans tanıdığımız için bizi sadece yüceltir. Üzerinde gururla oturduğumuz Osmanlı medeniyetine de maddi ve manevi destek ve katkı sağlar. Tarihini devamlılığını ve bizim de binlerce yıllık mirasın sadece son 600 yılına değil, tamamına sahip çıktığımızı kanıtlar. Bu eksikliğin giderileceğine inanmak

istiyorum. Bir “Şehir Müzesi”ne ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Bunu birçok kişi de dile getirmiştir. İleri ülkelerin büyük şehirlerinde daima bir tabiat müzesi bulunmaktadır. Teknik Üniversite'nin böyle bir koleksiyonu olduğunu duydum, ama bunun yeterli olabileceğini sanmıyorum. İstanbul gibi bir şehirde bu önemli bir eksiklik. Son yıllarda çok hızlı ve kaliteli bir şekilde gelişen özel müzeciliğimizin bu alana da el atabileceğini ve bunun İBB tarafından teşvik edilebileceğini düşünüyorum. Koç, Sabancı müzeleri Modern Sanatlar Müzesi'nin koleksiyonlarını yabancılara gururla gösteriyoruz. Pera Müzesi de bu gurur tablosuna katılmıştır.

b) İstanbul'da yaşamış yabancı asıllı tanınmış şahsiyetlerle ilgili ev, anıt, özel koleksiyon, vs.yi göz önüne çıkarmak: Polonya Milli Şairi ve Kahramanı Adam Mickiewicz, Fransız Şairi Pierre Loti, İtalyan Kompozitörü Donizetti, İsveç Kralı Demirbaş Şarl, Rus/Ermeni Ressamı Ayvazovski, Nazi Almayasından kaçarak Türkiye'ye hizmet veren Alman ve Yahudi kökenli bilim adamları, İsrail'in kurucusu Ben Gurion, Stalin'in Türkiye'ye sürgüne gönderdiği Leon Trotsky (Büyükada'da kaldığı ev) ve şu anda aklıma gelmeyen daha birçok şahsiyetin yaşam sürdürdüğü bu kente bunların anılarının yaşatılması ve tanıtılması hem yarar sağlayacak, hem de bir vefa örneği teşkil edecektir. Örneğin, ülkemize sığınan Polonyalılara tahsis edilen Polonezköy alanında da bu olayın anısını yaşatacak hem anıtlar, anıt evler, müze, etnografik malzeme, hem de bazı festival gibi etkinlikler akla gelmektedir.

c) Opera - bale - tiyatro - konser salonları: Bunların önemini tartışmaya gerek görmüyorum. Tiyatrolara ise, özellikle kendi kültürümüze katkıları bakımından özel önem verdiğimi vurgulamak istiyorum. Mevcut tarihi tiyatroların korunması ve desteklenmesi bir yana, şehrin kılcal damarlarına, yani en ücra semtlerine dahi tiyatrolar inşa etmek ve bunları halkımızın benimsemesini önemsemesini ve bu alanda teşvik edilmesini istiyorum. Bunlar ülkeye gelen yabancıların da dikkat ettiği kültürel kalkınma düzeyinin göstergeleridir.

d) Heykeller ve parklar: Heykeller bir şehri karakter kazandırarak zenginleştiren sanat eserleridir. Sadece Türk büyüklerinin anısına dikilen heykelleri kastetmediğim anlaşılacaktır. Bunların amacı saygı duyduğumuz büyük insanların anısını yaşatmaktır. Ama bir de estetik sanat değerinden

dolayı ölümsüzleşen heykeller vardır ki, şehirlere karakteri bunlar verir. Parkları sadece fonksiyonel olarak şehrin akciğerleri gibi görmek ve korumak iyidir, ama yeterli değildir. Park mimarisi ve estetiği de bir şehrin zarafetini simgeleyen birer sanat eseri olarak görülmelidir.

e) Hayvanat bahçesi yerine safari park: Kafeslerde hayvanların teşhir edildiği klasik hayvanat bahçeleri, artık bir konsept olarak demode olmaya başlamıştır. Yerlerine hayvanların açıkta serbest olarak gezdiği ve ziyaretçilerin kapalı arabalarla tur yollarında gezerek fotoğraf çekebildiği, bazı hayvanları besleyebildiği “safari parklar” kurulmaya başlanmıştır. Bunlar için geniş arazi tahsisleri gerekir. Bu da şehirlere belli uzaklıkta konuşlandırmayı gerektirir. Bu tür bir yapılanma hem kendi halkımız için hayati önemde ve aynı zamanda bir eğitim ve eğlence, dinlenme aracıdır; hem de uygar ülkelerde bulunması zorunlu bir ihtiyaçtır.

f) Dev Akvaryum: Bu da birçok ülke ve şehirde yaygın bir şekilde gelişen bir eğlence ve eğitim aracı olmaya başlamıştır. İstanbul'un da buna şüphesiz ihtiyacı vardır.

g) Planetarium ve Gözlemevi: Kandilli Rasathanesi bir araştırma ve bilimsel çalışma merkezi olduğundan, bu işe uygun görünmemektedir. Nitekim donanım bakımından da yeterli görünmemektedir. Ama her yabancı büyük şehirde olduğu gibi çok pahalı da olmayan bu yapılanmaya İstanbul'un da ihtiyacı kuşkusuzdur.

Bu saydıklarımın daha birçok şey eklenebilir. Ama vaktinizin tamamını almak istemediğimden, sözü ülkemizin değerli müteşebbis düşünce adamlarından, Mülkiyelilik gururunu da paylaştığım Sayın Nuri Çolakoğlu'na veriyorum. Aslında tanıtmaya gerek görmediğim, hepimizin tanıdığı Sayın Çolakoğlu, bu ülkeye yayıncılık gibi birçok alanda, ama özellikle medya, tanıtım ve iletişim alanında büyük hizmetler sunmuştur ve sunmaya devam etmektedir. Bu toplantıda ise, aynı zamanda İstanbul Avrupa Kültür Merkezi Projesinin Yürütme Kurulu Başkanı sıfatıyla sizlere hitab edecektir.

Teşekkür ederim.

2010 AVRUPA KÜLTÜR BAŞKENTİ İSTANBUL

Nuri ÇOLAKOĞLU*

1. İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Adaylığı Süreci

Avrupa Kültür Başkenti projesi, 1985 yılında, zamanın Yunanistan Kültür Bakanı Melina Mercouri'nin önerisiyle Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından başlatıldı. Projenin amacı, Avrupa kültürünün ortak noktalarını vurgulamak ve bu kentleri kullanarak “çok ortak yanımız var” mesajını vermektir.

Bu çerçevede ilk Avrupa Kültür Başkenti Atina oldu. Bundan sonra da her yıl bir başka kent, kültür başkenti olarak seçildi. Üye sayısı artınca her yıl seçilen kent sayısı da arttı.

AB Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nun 25 Mayıs 1999 tarihli ortak kararı uyarınca etkinlik, 2005-2019 yılları arasında üye olmayan ülkeleri de kapsayacak biçimde genişletildi. AB üyesi olmayan ülkelerin kentlerinin de Avrupa Kültür Başkenti olmasına olanak sağlandı.

Bu düzenlemeyi fark eden bir öğretim üyesi arkadaşımız 2000 yılında STK'ları seferber ederek hazırlıkları başlattı. Daha sonra bu çalışmaya belediye, valilik ve bakanlıklar da katıldı. 2005 Martında Başbakanlık yayınladığı bir genelge ile bir Girişim Grubunun oluştuğunu açıkladı ve bütün kamu kurumlarını ve yerel yönetimleri Avrupa Kültür Başkenti projesini desteklemeye davet etti.

Avrupa Kültür Başkenti Girişim Grubu ve DİB yetkililerinin Mart 2005 ve Haziran 2005'teki Brüksel ziyaretlerinin ardından çalışmalar hızlandı. Her ay toplanacak 40 kişilik bir Danışma Kurulu, her hafta toplanacak 15 kişilik bir Yürütme Kurulu oluşturuldu. Çeşitli kuruluşlar ve STK'larla toplantılar yapıldı, hazırlayacakları projelerle İstanbul 2010'a katılmaya davet edildiler. Yabancı danışmanlarla anlaşmalar yapıldı. Ekim 2005'te Egemen Bağış Danışma Kurulu Başkanlığı'nı üstlendi. Kentin kültür ve sanat insanları, akademisyenler, yöneticiler ve yeni STK temsilcilerinin katılımıyla genişleyen Girişim Grubu, Başbakanlık, Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın da desteklerini alarak İstanbul'un

* İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı Yürütme Kurulu Başkanı ve Gazeteci - Yazar

Avrupa Kültür Başkenti olarak seçilmesi için ortak bir dosya hazırladı.

13 Aralık 2005 tarihinde Danışma Kurulu Başkanı Bağış, Yürütme Kurulu Başkanı Çolakoğlu, İstanbul Valisi Muammer Güler, İBB Başkanı Dr. Kadir Topbaş ve STK temsilcileri ile birlikte Brüksel'i ziyaret ederek "İstanbul: 4 Elementin Kenti" başlıklı başvuru dosyasını Avrupa Konseyi'nin Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü'ne sundular.

14 Mart 2006'da Girişim Grubu uluslararası jüri önünde başvuruyu sözlü olarak anlattılar. Jüri 11 Nisan 2006'da yaptığı açıklamada İstanbul'u oybirliği ile Avrupa Kültür Başkenti olarak önerdi. İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olduğu 2010 yılında ayrıca Macaristan'dan ve Almanya'dan birer kentin Avrupa Kültür Başkenti olması kararlaştırılmıştı. Bu ülkeler kendi iç eleme yöntemleriyle Avrupa Kültür Başkenti olacak şehirleri seçmişti. Jüri Macaristan'dan Peç, Almanya'dan da Essen'i bu unvana layık buldu. Jüri kararı 13 Kasım 2006'da Brüksel'de toplanan Avrupa Birliği Kültür Bakanları tarafından resmen onaylandı ve İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olması kesinleşti.

Girişim Grubu, 2010 girişimine yasal dayanak ve kaynak sağlayacak bir yasa taslağı hazırlığı çalışmalarını hızla başlattı. Aralık 2006'da hazırlanan taslak Başbakanlık Müsteşarlığı ile birlikte yapılan bir çalışma ile son haline sokuldu. Başbakanlık bu taslağı Bakanlar Kurulu üyelerinin onayına açtı. Taslak Nisan 2007'te TBMM'ye sunuldu. TBMM Komisyonlarında son halini alan taslak Mayıs 2007'de Genel Kurula sevk edildi. Ancak alınan erken seçim kararı nedeniyle yasalaşamadı. Yeni dönemde ilk ele alınan yasa tasarısı, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Kurulmasına Dair Yasa Tasarısı oldu.

Ve nihayet 2 Kasım 2007 tarihinde, Avrupa Birliği tarafından 2010 yılı Avrupa Kültür Başkenti ilan edilen İstanbul'u, "Avrupa Kültür Başkenti olarak hazırlamak, 2010 yılında yapılacak etkinlikleri planlamak ve yönetmek, kamu kurum ve kuruluşlarının bu amaçla yapacakları çalışmalarda koordinasyonu sağlamak üzere İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansının kurulması ile görev ve yetkilerini düzenlemek" amacıyla hazırlanan yasa tasarısı TBMM'de

kabul edildi ve İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Yasası uygulamaya sokuldu.

2. Avrupa Kültür Başkenti Seçilen Kentler

Bugüne kadar toplam 34 kent Avrupa'ya "Kültür Başkentliği" yapmıştır:

1985 Atina -Yunanistan

1986 Floransa -İtalya

1987 Amsterdam -Hollanda

1988 Berlin -Almanya

1989 Paris -Fransa

1990 Glasgow -İskoçya

1991 Dublin -İrlanda

1992 Madrid -İspanya

1993 Anvers -Belçika

1994 Lizbon -Portekiz

1995 Lüksemburg

1996 Kopenhag -Danimarka

1997 Selanik -Yunanistan

1998 Stockholm -İsveç

1999 Weimar -Almanya

2000 Avignon -Fransa, Bergen -Norveç, Bologna -İtalya, Brüksel -Belçika, Helsinki -Finlandiya, Krakov -Polonya, Reykjavik -İzlanda, Prag -Çek Cumhuriyeti, Santiago de Compostela -İspanya

2001 Porto -Portekiz, Rotterdam -Holanda

2002 Bruges -Belçika, Salamanca -İspanya

2003 Graz -Avusturya

2004 Genova -İtalya, Lille -Fransa

2005 Cork -İrlanda

2006 Patras -Yunanistan

2007 Lüksemburg, Sibiu -Romanya

2008 yılında ise İngiltere'nin Liverpool ve Norveç'in Stavanger kentleri Avrupa Kültür Başkentleri olacaktır.

2009-2014 yılları arasında Avrupa Kültür Başkenti olacak olan kentler şimdiden belirlenmiş durumdadır:

- 2009 Linz -Avusturya, Vilnius -Lituanya
- 2010 Essen -Almanya, Peç -Macaristan, İstanbul -Türkiye
- 2011 Turku -Finlandiya, Tallinn -Estonya
- 2012 Guimarães -Portekiz, Slovenya
- 2013 Fransa, Slovakya
- 2014 İsveç, Letonya
- 2015 Belçika, Çek Cumhuriyeti
- 2016 İspanya, Polonya
- 2017 Danimarka, Kıbrıs
- 2018 Hollanda, Malta
- 2019 İtalya

3. İstanbul: 4 Elementin Kenti

İstanbul, yüz binlerce yıllık tarihinde, üç büyük imparatorluğun başkenti, üç semavi dinin, birçok medeniyetin buluşma noktası ve en önemlisi çağlar boyunca birlikte yaşam kültürünün hayat bulduğu bir kent. Biz de yaşamın sırlarını simgeleyen 4 elementi bu kentin özellikleriyle birleştirdik ve projeleri Toprak, Hava, Su ve Ateş elementleriyle temsil ettik. Böylece, Avrupa Konseyi'ne "İstanbul: 4 Elementin Kenti" başlıklı bir dosya ile başvuruda bulduk

Hikâye dört elementle başlıyor: Toprak, su, hava ve ateş. Bu neredeyse tarihin başlangıcı kadar eski ve kökleri Anadolu'ya dayanan bir metafor. Selçuk yakınlarındaki Miletos antik kenti, kısaca "Batı Felsefesi" olarak adlandırılan düşünsel geleneğin doğduğu yer olarak kabul edilir. Bu kentten çıkmış üç ünlü filozof, Tales (İÖ 624-546), Anaksimanderos (İÖ 610-546) ve Anaksimenes (İÖ 585-528) evrenin yapısını temel elementler aracılığıyla açıklamaya çalışmış. Tales suyu her şeyin kaynağı olarak görmüş; Anaksimanderos sonsuzluğu

başlangıç olarak görüp dört elementin ondan doğduğuna inanmış, Anaksimenes ise yaşamın temel kaynağının hava olduğunu, diğer üç elementin de onu izlediğini öne sürmüştü. M.Ö. VI. yüzyılda yaşayan Efesli düşünür Heraklitos ise evreni sonsuza değin yanan bir ateş olarak görüp, ateşi maddenin oluşmamış hali olarak tanımlamış. Yaşamının bir kısmını Assos'da (Behramkale) sürdüren Aristoteles (M.Ö. 384-322) de yaşadığı dönemden Rönesans'a dek gücünü koruyan bir elementler teorisi geliştirmiş. Ona göre madde dört temel özelliğine göre biçim değiştiriyor. Bu özellikler sıcaklık, soğukluk, kuruluk ve ıslaklık olup, yaşamın dört temel elementi, ateş, hava, su ve toprak da bunların bir bileşimi... Aristoteles'in elementler teorisi, Mısır kaynaklı simyayla, İskender'in fetihleriyle, doğu kökenli okültizmle, Yahudi ve Hristiyan mistisizmiyle, Heraklius dönemi Bizans düşüncesiyle, İslam ilmiyle, Haçlı seferleriyle, Fransiskan manastırlarıyla, Bacon zamanının Oxford'uyla, Dominikenlerle, Parselsus ve Gül ve Haç (Rose-Croix) örgütüyle etkileşim halinde dünya üzerindeki birçok kültürel yapıya yayılarak düşünce tarihinin temel taşlarından biri kabul edilmiştir.

İlk yerleşimin Byzas adı altında M.Ö. III bin yılda olduğu inanılan İstanbul da, bu dört element düşüncesinin içinden geçtiği gibi çok kültürlü bir zaman yolculuğu geçirdi. İstanbul, Roma döneminde de farklı coğrafyalardan beslenen bir kent olduğundan, başkenti olduğu imparatorluklara hep kozmopolitlik mirası taşıdı. Neredeyse azınlıkların çoğunlukta olduğu bu toplumsal yapıdaki uyum Osmanlı yönetimi altında da altı yüzyıl boyunca bozulmadı. İstanbul yüzyıllarca Atina, Kudüs, Kahire, Belgrad, Saraybosna, Sofya, Bağdat, Cezayir, Tunus, Budapeşte, Bükreş, Beyrut, Riyad, Şam, Trablusgarp, Sana ve Zagreb gibi bugünkü birçok başkentin başkentliğini yaptı. Bu uzun soluklu hâkimiyeti Osmanlı'nın özgün yönetim anlayışı sağladı. Osmanlı'ya özgü sosyokültürel ortamda gelişen bu yapının benzeri, ne kolonyalist imparatorluklarda, ne de federatif yapılarda görülmüştü. Sadece belli bir coğrafyada yaşayanların değil, dağınık yerleşmiş ve dil birliği bile olmayan grupların dahi kimliklerini korumayı bilen bu sistem, XIX. ve XX. yüzyıllarda ulus devletlerin oluşmasıyla yıkıldı. Başta 'millet' olmak üzere birçok kavramın anlamı değişti, yeni sınırlar toplumları baştan tanımladı. Sadece belli bir coğrafi bölgede yaşayanların değil, dağınık yerleşmiş ve dil birliği olmayan grupların dahi kimliklerini korumayı bilen

Osmanlı İmparatorluğu'na has yönetim sistemi, XIX. yüzyılda ulus devlet bilincinin oluşmasına kadar sürdü.

Tarihinde sayısız toplumsal kültür katmanı barındırmış, halen de görülmemiş bir kozmopolit zenginliğin izlerini taşıyan İstanbul, kimi zaman fiziksel, kimi zaman kültürel niteliğe sahip bu izleri bazen saklıyor, bazen sergiliyor. Kimi zaman temel taşları aralandığında, kimi zaman bir soyağacının satırlarında ortaya çıkan bu 'Mükemmel Uyum' sadece geçmişe ait hoş bir anı olmasa gerek. Bugün, güncel dünyanın en çok eksikliğini duyduğu, neredeyse ütopyik görülen, uygarlıkların buluşması beklentisinin çağlar boyu yaşanmış örneği.

Simya ilmi dört elementin bulacağı mükemmel uyumun insanlığa altın sağlayacağını vaad ediyordu. Mükemmel uyumun formülünü bulmuş ve üç kıtaya yayılan toprakları yönetmiş bu kent de çağlar boyu ona göçenlere “taşı, toprağı altın” olarak tanıtıldı. Başından geçen bütün travmaların sonrasında İstanbul, dört elementin simgesel rehberliğinde, genlerindeki formülü yeniden kurgulayıp, kültür ve sanat alanında dünyaya altın değerinde bir Avrupa Kültür Başkenti vaad ediyor. Başta aynı Osmanlı gibi bir üst kimlik yaratmakta olan Avrupa Birliği olmak üzere, 21. yüzyılın tüm metropollerinin böyle bir örnekten ilham alabileceğini düşünerek İstanbul'un 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti ilan edilmesini önerdik. Bu önerimiz 10 gerekçeye dayanıyordu. 10 gerekçe, İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti seçilmesinde büyük rol oynadı.

4. İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti Olması İçin 10 Gerekçe

İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti seçilmesinin on temel gerekçesi vardır. Bu on gerekçe, İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti seçilmesini haklı kılmaktadır.

1- Siyasi Boyut:

Avrupa, sınırlarını doğuya doğru genişletmektedir. Bu noktada derin bir siyasi anlam saklıdır. Avrupa Birliği fikrinin öncüleri olan Adenauer, de Gaspari, Monnet ve Schuman gibi düşünürlerin temel düşünceleri, genişlemenin siyasi anlamını tam anlamıyla kabullenen herkesi kapsamaması gerektiği yönündeydi.

Bu akım “Avrupa” teriminin anlamını büyük olasılıkla yeniden biçimlendirecektir. Eğer Doğu'ya doğru genişleme öteki Avrupa'yı kapsamak anlamına geliyorsa Türkiye'nin de birliğe alınması gerekecektir. Çünkü bu durum Avrupa Birliği'nin ötekilere gerçekten açık olduğunu kanıtlayacak ve söz konusu düşüncelerin uygulanmasındaki en temel atılım olacaktır.

Avrupa Birliği adlı siyasi projenin evrensel boyutta başarılı olması beklenmektedir. Bu projenin başarısı Rene Char'ın deyişiyle “birlikte var olmanın” gerçekleştirilebilmesine bağlıdır. Bu bağlamda, İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olması da bu sürece büyük katkı sağlayacaktır. İstanbul, tarihteki uzun ömürlü imparatorluklardan üçünün başkentidir. İmparatorluklar döneminde kurulan sistemlerin kalıntıları bu günkü yaşam içinde bile varlığını koruyor. Bu kentin tarihsel işlevinin bir belirleyicisi olarak, sözlü kültür içinde yaşayan aidiyet farklı toplumsal gruplar arasındaki ilişkiyi besleyip çatışmayı azaltan bir ortam yaratmıştır. İstanbul, neredeyse kuruluşundan bu yana farklı kültürleri, dilleri ve dinleri potasında buluşturmuş bir şehirdir. Bu şehirde kimse bir diğerinden üstün tutulmamış siyasi otorite her kesime eşit mesafede kalmıştır. Böylesine bir toplum sentezi deneyimini, laikliğin öncülü ya da çok kültürlülük kavramının kurumsallaşma basamağı olarak görmek de mümkündür.

2- Güzel Sanatlarda Avrupa Etkisi:

İstanbul'un geçmişinden gelen kültürel yaşamında önemli bir yere sahip olan Avrupa etkisi tek yönlü bir ilişki değildir. V. yüzyıldan kalma Teodosius döneminin tanığı surlardan d'Anorco'nun yenilikçi art nouveau cephelerine kadar uzanan eşsiz bir görsel hazine kentteki gündelik yaşamı çevreler. Saraylar, köşkler ve konakların yanı sıra kentin silüetini, Bizans kiliseleriyle başta Sinan'ın kiler olmak üzere Osmanlı camileri çizer. Keşfedilmeye değer mimari geçmiş, sadece turistik fotoğraf karelerinde boy gösteren Sultanahmet Camii ve Ayasofya'dan ibaret değildir. İnsanlar gibi üslup ve biçimler de burada buluşup, kendilerine yeni bir yön çizmiştir. Resmi görevlerinin yanında bu kente eserler bırakmış birçok Avrupalı mimar ve dekoratör de vardır. Mimari ve güzel sanatlardaki Avrupa etkisi üç farklı kaynaktan beslenir: Liotard, Wilkie

ve J.F. Lewis gibi şehri ziyaret eden sanatçılar; Turner, Guardi Kardeşler, Delacroix gibi İstanbul'u hayallerinde canlandıranlar ve Vanmour, Melling, Preziosi, Zonaro gibi yıllarca İstanbul'da yaşayıp çalışanlar.

19. yüzyılda bu ilişki arkeoloji odaklı olarak ivme kazandı. Osmanlı topraklarındaki Helen kalıntıları Avrupa'nın kültürel köklerini Anadolu'da aramasına yol açtı. Bugün Paris, Londra, Berlin gibi Avrupa başkentlerindeki müzelerde aralarında dünyanın yedi harikasından ikisi de bulunan birçok şaheser sergilenmekte. Aynı dönemde İstanbul'un Pera bölgesinde de belirgin bir Avrupalılaşıma gözlemlendi. Bankalar, oteller, tiyatrolar, müzeler ve ticari işletmelerle azımsanmayacak bir Avrupalı nüfusu burada yaşar oldu. Jachmund, Ritter ve Cuno gibi mimarlar yeni bir kentsel dokunun oluşumuna katkıda bulunurken, Vedat Tek ve Kemaleddin'in başını çektiği Türk mimarlar da ulusal bir mimari tasarım akımı geliştirdi.

Daha Fatih Sultan Mehmet zamanında Bellini'yle başlayan resim sanatındaki Avrupa ilişkisi de çarpıcı örneklerle doludur. 1873 yılında açılan ilk resim sergisinde yerli ve Avrupalı ressamlar yaptıklarını bir arada sergiledi. Kendi de resim sanatıyla ilgili olan Sultan Abdülaziz, iki Osmanlı ressamı Şeker Ahmet Paşa ve Osman Hamdi'yle birlikte uluslararası fuara katıldı ve Paris'e giden ilk Osmanlı padişahı oldu. Son Halife Abdülmecid Efendi'nin resimdeki ustalığı Paris'de sergi açmaya kadar gitti.

Benzer bir ilişkiyi müzikte de gözlemlemek mümkün. Guiseppe Donizetti ve Franz Liszt, Osmanlı Sarayı'nın resmi davetlisi olarak İstanbul'da çalışmalar yaptılar. Sarayda Batı müziği icra eden orkestralar kurulduğu gibi, Avrupalı formda marşlar bestelendi, klasik Türk müziğinde melez formlar oluştu.

İzlenimcilik ve dışavurumculuk başta olmak üzere 20. yüzyılda Avrupa'da etkin olan sanat akımlarının hemen hepsi genç Türk sanatçılarca da benimsendi. Leopold Levy'den, Rudolph Belling'den ders alan Türk gençleri bir Avrupa-Türk sentezinin yaratıcısı oldu. Bugün Atatürk'ün 1937'de kurduğu Devlet Güzel Sanatlar Müzesi, İstanbul Modern ve Pera Müzesi'nin günümüzdeki sanata yaklaşımı, ortak izlekleri, üslup ve teknikleri görmek mümkündür.

Uluslararası sanat piyasalarıyla ilişkileri olmamasına rağmen, Türk sanatçılar görsel sanatlarda Avrupa çapında da başarılı oldu. 20. yüzyılın sanat odağı Paris, onlar için de çekim merkeziydi. Abidin Dino ve Fikret Mualla gibi İkinci Dünya Savaşı'ndan önce sanatını Avrupa'da icra edenlerin dışında, güçlü bir gerçeküstücü çizgi ortaya koyan Komet, figürist anlatıma yönelen Yüksel Aslan, karikatürist Selçuk Demirel, seramikçi Alev Ebuzziya, edebiyatçı Nedim Gürsel gibi isimlerle hem Türkiye'de hem Avrupa'da izlenen bir kuşak daha yetişti. Böylece güncel Türk sanatı da soyut ve kavramsal boyutlarda İstanbul merkezli olarak küresel sanat dünyasıyla ilişki kurarak gelişimini sürdürdü.

İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olmasıyla, yeni nesillerin de bu yönde atılım yapıp, etkileme alanlarını genişletmesi mümkün olacaktır. Programın sağlayacağı olanaklar, sanatsal gelişimin yanı sıra kentin yaratıcılığa açık alanlarını da artıracak ve daha geniş kitlelerin sanatla karşılaşmasını sağlayacaktır.

3 - Kentin Konumu:

İstanbul'un özel bir coğrafi konuma sahip olduğu sıkça dile getirilen bir görüştür. "Doğu ile Batı'nın birleştiği yer" deyimini İstanbul'u en iyi özetleyen deyim olarak kabul edilir. Tarihte de, Doğu ve Roma sözcüklerinin birlikte anıldığı tek yer İstanbul'dur. Bu kentte yaşayan insanlar için her gün kıta değiştirmek sıradan bir durum olsa da, Boğaziçi, Asya ve Avrupa kıtalarının birleştiği yerdir. Bu durum pek çok kişide dramatik çağrışımlar uyandırabilir. Çünkü Köprü üzerinden Boğaz'ı aşarken görünen manzara hiç kanıksanmaz, etkisini hiç yitirmez.

Doğu ve Batı kavramları henüz ortaya çıkmamışken bile İstanbul özel bir konuma sahipti. Bizans İmparatorluğu'nu savunmaya gelen Vikingler şehrin özel konumundan etkilendiler ve buraya "Myklagard" adını verdiler. Bu onların dilinde "mesken tutulacak büyük yer" anlamına geliyordu. Daha sonra Fransız Filozofu Jaures İstanbul'u, ütöpik dünya devletinin başkenti olarak hayal etti. Napolyon da benzer düşüncelere sahipti. Bu tür düşüncelerin daha pek çok örneği vardır. Kuşkusuz, bu düşüncelerin altında İstanbul'un sahip olduğu

benzersiz özellikler yatmaktadır. Bu gün de İstanbul benzersiz bir şehir olma özelliğini koruyor.

İstanbul'un özgün nitelikleri bu şehrin Avrupa kültür başkentleri sürecinin dönüşümünde çok farklı bir yere sahip olmasını sağlıyor. Örneğin, herhangi bir Avrupa kentsel yerleşiminde ortak kamusal alan, kanıksanmış bir kazanımdır ve İstanbul'da gerçekleştirilecek olan projeler bu kavramın çok daha geniş kitlelerce algılanmasını sağlayacaktır. Bir yandan yeni tasarımsal yaklaşımlar, yerel yönetimlerin kısıtlı bakış açılarını zenginleştirecek, öte yandan kültürel çeşitliliğin sergilenmesiyle toplumsal yaşam yeni bir zenginlik kazanacaktır. Yaratım özgürlüğü sadece talep edilmekle kalmayacak, kentin modern tarihinde belki de ilk kez sınırsız ifade alanı bulacaktır. Yeni dinamikler, başka yeni dinamikleri harekete geçirecektir. Fiziksel dönüşümle zihniyet açılımı arasında ortaya çıkan paralellik bilim ve düşün alanlarını da etkileyecektir. Dolayısıyla, küreselleşmenin en gerekli dayanakları olan bilgi, güvenlik ve barış üzerine yeni görüş ve hedefler de yeni Avrupa Kültür Başkenti'nden doğacaktır.

İstanbul'un kültür başkenti olmasının başka önemli yönleri de vardır. Kentin Doğu Avrupa ve Balkan ülkeleri ile olan tarihsel bağları her geçen gün güçlenmektedir. Bu da Avrupa kültür başkentleri sürecine büyük bir katkı sağlayacaktır. İstanbul Avrupa Birliği'nin yeni üyelerine en yakın metropol olma özelliğine sahiptir. Bu durum İstanbul'u Doğu Avrupa'nın kültürel buluşma zeminlerinden biri haline getirebilir. Bu coğrafyayla kurulan yeni ekonomik ve ticari ilişkilerin süreç içerisinde kültürel ve sanatsal boyutlar kazanmasıyla karşılıklı kazanımlar da artış gösterecektir.

4- Kentsel Yaşam:

İstanbul, XX. yüzyılın ikinci yarısında hızlı bir gelişim süreci yaşadı. 30'lu yıllarda küçülmesine rağmen H. Prost tarafından hazırlanan bir kent planına kavuşmuş, Nazi Almanya'sından kaçan bilim adamlarının katkılarıyla farklı disiplinlerde akademik çevreler oluşturmuş, kozmopolit yapısını koruyarak Avrupa kültür ve yaşam kalıplarını yansıtan bir kent olmayı sürdürmüştü. II. Dünya Savaşı'nın ardından başlayan ve giderek ivme kazanan büyük ölçekli

göç dalgası ise, kentin bugününü ve sorunlarını belirleyen en büyük etmen oldu.

Ulusal kalkınmayı öngören iktisat ve sanayileşme politikalarının da etkisiyle artan nüfus, kozmopolit yapıyı da önemli ölçüde değiştirdi. İsrail Devleti'nin kurulması ve Yunanistan'la gerginliğinin artması, kentin gayrimüslim sakinlerini uzaklaştırırken, kırsal kesimden gelen nüfus artışı kentin konut ve ulaşım sorunlarını ağırlaştırdı. Avrupa ve Anadolu yakalarındaki hızlı büyüme, kentin doğal, tarihi ve kültürel değerlerini de tahrip etti. İstanbul bir yandan da alışlagelmiş sosyal dokusunu ve yarattığı büyük uyumu yitiriyordu.

İstanbul, 90'lı yıllarda etkisini hissettirmeye başlayan küreselleşme süreciyle, Soğuk Savaş yıllarında yitirdiği uluslararası etki olanaklarını hızla geri kazanmaya başladı. Kent, yeni merkezler ve ulaşım olanaklarına kavuşurken, büyük ölçüde yeniden yapılandı. Aynı süreçte çevre bilinci, sivil toplum hareketleri, atıl mekanlara yeni işlev kazandırma, uluslararası organizasyonlar gibi kavramlarla tanışırken, kültürel ve sanatsal etkinlikler de güncel hayattaki etkinliğini arttırdı. İstanbul, giderek ihtiyaç duyulan sıçrama olanağını da Avrupa Kültür Başkenti adaylığıyla buldu.

Kültürel altyapının gelişimine yönelik birçok önemli girişimin yanında Avrupa Kültür Başkenti sürecinin İstanbul'un hayatını özlenen yönde dönüştüreceği muhakkaktır. Bu dönüşüm, kaynaklarını ortak bir amaca yönlendirmeye hazırlanan kültür endüstrisinin ve entelektüel sermayenin etkisiyle sürdürülebilir olacağından, İstanbul'un geleceğinde belirleyici öneme sahip olacaktır.

5- Modernleşme:

Eski semtleri arasından uzanan görkemli yollar olmasına rağmen İstanbul, geçmişe kilitli kalmış bir kentten çok daha fazlasıdır. Tarihi yarımadaı kaplayan 16. yüzyıldan kalma minareleri ile hala silueti delmekte, Haliç'in kuzeyine doğru alternatif bir modern metropolis gelişmektedir. İstanbul'un nadir yapısı, dönüşüm sürecinin herhangi bir Avrupa kültür başkentinde olduğundan daha

geniş kapsamlı olacağını ifade etmektedir. Diğer tüm Avrupa kentlerinin ortak paylaşım alanları kapsam olarak sınırlıdır. İstanbul'da gerçekleştirilecek olan projeler kentin yaygın ve radikal bir şekilde yeniden tanımlanması sonucunu verecektir.

Yeni tasarım kavramları, yerel yönetimlerin bakış açılarının genişletilmesi, iletişim ve kültürel çeşitliliğin gösterimiyle birlikte sosyal hayatı zenginleştirecek ve canlandıracaktır. Yaratıcı özgürlük kendisini ifade edebileceği sınırsız bir alana kavuşacak ve saygın katılımın yeni dinamikleri tarafından güçlendirilecektir. Fiziksel dönüşüm ve paralelindeki zihinsel canlanma İstanbul'da, küreselleşmeye destek için gerekli bilgi, güvenlik, barış için yeni bakış açıları, bilimsel ve düşünsel kurumlar üzerinde ortaya çıkacaktır.

Modern kentsel dönüşüm, tarihi ve kültürel varlıkların korunması, depremlerden korunma, ulaşım, turizm planlama, ikamet alanlarının planlanması, endüstriyel dönüşüm, iş gücü potansiyelinin değerlendirilmesi, kültür endüstrileri ve kentsel yaşamın kalitesinde iyileşmeleri içerir. Avrupa Kültür Başkenti programı İstanbul'un şimdiye kadarki en büyük taahhüdüdür: yeni yönetim modellerinin tartışılmasını sağlayarak bir platform yaratılması ve süreç içerisinde farklı kentsel katılımcıların hareketlendirilmesidir.

6- Yetenek ve Yaratıcılık:

Günümüzde İstanbul dünya çapında bir kültürel merkezdir. Özellikle bahar ve yaz aylarında kent, tüm küresel akımlara ve hareketlere olan açıklığını ortaya koyan, muhteşem bir uluslararası sanat etkinlikleri şölenine ev sahipliği yapar. 1970'lerde kurulan İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı, kentin kültürel hayatına büyük destek verdi; hem vakfın, hem de diğer kuruluşların organizasyonları İstanbul'u bir festival kenti haline getirdi.

Düzenli olarak gerçekleştirilen etkinliklerin içeriği, kentin kültürel hayatının zengin çeşitliliğinin kanıtıdır. 2005'te gerçekleştirilen 9. İstanbul Bienali, modern sanatlar ile kamu alanlarını birleştirmekle kalmayıp, alternatif sanatsal etkinliklere rağmen, en son akımları İstanbul halkına yansımaları da sağladı. Bu süreç

içinde kurumsallaşan proje 4L, Garanti Platform, Yaya Sergileri ve Borusan Galerisi gibi girişimler, ticari sanat etkinliklerden genellikle uzak kalan kent sakinlerine ulaşmıştı.

Son on yılda, edebiyatta Orhan Pamuk, video sanatlarında Kutluğ Ataman, tasarımda Hüseyin Çağlayan, senfonik müzikte Kamran İnce, elektronik müzikte Mercan Dede, sinemada Fatih Akın, Ferzan Özpetek ve Nuri Bilge Ceylan'ın uluslararası başarılarıyla İstanbulluların yaşamları zenginleşti.

Son yıllarda Türk pop müziği, Avrupa popüler müzik geleneğinin önemli bir parçası haline geldi. Tarkan, Sertab Erener ve Sezen Aksu gibi şarkıcılar Avrupa'da gençlerce tanındı ve artan bir hayran kitlesine sahip oldu. Tarkan'ın şarkıları, Fransa dahil pek çok ülkede müzik listelerinde yer aldı. 2002 yazında, Sezen Aksu tarafından yazılan ve ilk olarak Tarkan tarafından seslendirilen bir şarkı, modern pop müziğin vatanı İngiltere'de bir numaraya yükseldi. Bu müzik başarısı karşılıklıdır. Pek çok şarkıcı Batı Avrupa ile bağlantıyı kendileri kurdular, diğerleri de zaten Almanya ve Batı Avrupa'da yaşıyorlar. Türkiye ve Batı Avrupa ortak vatanları olduğundan, her ikisi arasında gidip gelmede hiçbir zorlukla karşılaşmazlar. Gerçekten de müzik endüstrisinin küreselleşmesi bunu zorunlu hale getirmiştir, zira prodüksiyonların bazıları İstanbul'da, bazıları da Avrupa'da yapılmaktadır. Benzeri durum diğer sanatlar için de doğrudur. Mesela, seyahat ve sanat konularında şık bir uluslararası Türk dergisi olan Cornucopia İstanbul'da düzenlenmekte ve İngiltere'de basılmaktadır.

7- Azimle Çalışmak:

Asırlık kent, bir uçta tekstil fabrikalarının, diğer bir ucunda otomobil üreticilerinin olduğu etkili bir endüstriyel kuşak ile çevrelenmiştir.

Eğlenceye zaman ayırmak ancak toplum güçlü bir ekonomiye kavuştuğunda mümkündür. Türkiye 70 milyonun üzerindeki nüfusu ile dünyadaki yerini belirleyebilmek için güçlü bir sanayi temeli geliştirmek zorundadır. Gücü ön plana çıkan bazı sektörler ile Türk endüstrisi oldukça çeşitlidir.

On yıldan fazla bir zamandır, çoğunluğu İstanbul merkezli olan Türk firmaları, AB'nin tekstil ihtiyacını sağlamakta başı çektiler. Türk inşaat firmaları da dünya çapında isim yaptılar. Rusya Parlamento binası 1990'larda yandığında, tadilat ihalesini bir Türk firma aldı.

Pek çok yerel firma ilk yıllarını iç piyasaya hizmet vererek geçirmelerine rağmen, artık pek çoğu başarılı bir ihracatçı olmanın şartlarını öğrendiler. Bunun en açık kanıtı AB ile tam Gümrük Birliği'dir. 1996'dan beri Türk malları AB'deki Avrupalı eşdeğerleriyle rekabet etmekte ve istikrarlı, geniş bir piyasa payı kazanmaktadırlar. 2001'de Türk ekonomisinin yaşadığı krize rağmen, ihracat memnun edici bir şekilde büyümeye devam etti. Bazı aylarda Türkiye, Avrupa ile olan dış ticaret dengesinde fazlalık bile vermiştir.

Başta Sabancı ve Koç olmak üzere Türkiye'de büyük şirketler vardır ve birçok Türk markası yurtdışında giderek daha çok tanınmaktadırlar. Önde gelen isimlerden bazıları; elektronik eşya üreticisi Beko ve Koç Grubu'nun beyaz eşya kolu Arçelik'tir. Kaliteli giyimde Altınyıldız, Vakko ve Beymen İtalya gibi giyim-bilinçli ülkelerde bile markalaşarak takdir topladı. Zorlu Holdingin bir markası olan Vestel, iç ve dış piyasada televizyon ve video cihazları satarak büyümesini sürdürdü. Bisse'nin zarif gömlek ve kravatları, sadece Avrupa'da değil, dünyada aranan bir markadır. Deri eşya grubu Matraş, kendi alanında Avrupa'nın liderlerindedir. Bir başka başarılı Türk markası ise, dünyadaki binlerce mağazada satılan Mavi Jeans'tir.

21. yüzyılın başlarında Türkiye küresel gidişat ile sıkıca eklemlendi. Bugünkü durum, Türkiye'nin modern Avrupa'ya katılım macerasına başladığı 1945'tekinden çok farklıdır. En büyük değişiklik ise, geçmişte resmi yetkililer tarafından idare edilen pek çok inisiyatifin, bugün her alanda ülkelerini en son değişimlere bağlamak isteyen kamuoyu ve bireyler tarafından yönlendiriliyor olmasıdır. Onlar ayrıca Türkiye'nin, dünyaya ve Avrupa'ya katkı yapması için azimle çalışmaktadırlar.

8- Ticaret:

Kapalı Çarşı'nın dar sokaklarında zanaatkârlar hala gümüş ve bakır döverlerken, İstanbul'un finans ve iş merkezi büyüyerek adeta Manhattan'a dönüşüyor. Doğuyla Batıyı, Kuzeyle Güneyi birleştiren harika bir doğal liman kenti olan İstanbul, ticaret merkezi olarak varlığını bu muhteşem konumuna borçludur. Avrupa'nın Doğuya açılan bir kapısı olarak İstanbul, Glasgow'dan Lizbon ve Marsilya'ya kadar, Avrupa'nın diğer büyük liman kentleri ile kültürel ve ticari bağları vardır.

Türk endüstri mallarının itibarı da göz ardı edilemez. Borusan, Avrupa'nın en iyi boru ve tesisat üreticilerinden biri olarak kendini kabul ettirmiştir. Eczacıbaşı, uluslararası ilaç endüstrisinin devleri ile rekabet içerisinde. Ve tabii ki Türkiye, güçlü tarım ve gıda sanayi sektörlerine sahip bir ülkedir. Efes Pilsen, yurtdışında büyüyen talep karşısında kaliteli biranın üreticisi olarak kendisini kabul ettirmiştir.

Gıda endüstrisinde başka pek çok güçlü rakip olmasına rağmen, tüm Türk firmalarının Türkiye'de yerleşik olmadıklarını dikkate almalıyız. Ege Sucuk gibi firmalar Türk gıda maddelerini Avrupa'da satmaktadırlar. Türkiye'nin nam salmış geleneksel ihraç ürünlerinin başında, Karadeniz bölgesinin fındıkları gelir. Eski bir ürün olan fındık için uzmanlar, İtalya ve İspanya piyasasına göre çok daha yüksek kalitede olduğunda birleşmektedirler. Toplam üretim yıllık ortalama 475.000 tondur. Türk zeytinyağı da kalitesini bilenler tarafından takdir edilir. Daha az bilinenlerden örnek olarak dünyadaki en iyi simballerin (büyük zil) bir kısmı Türkiye'de iki şirket tarafından üretilmektedir: Bosphorus and İstanbul. Osmanlı Devleti'nde başlamış olan bir geleneği meşhur Zildjian ailesi ile devam ettirmektedirler.

İstanbul iş dünyasına uluslararası meşhur markaların hepsi katılmıştır. İngiltere'nin perakende satış zinciri Marks&Spencer da bu gruba dahildir. Bankalar ve mali hizmet firmaları dahil, uluslararası firmalar, Türkiye'de

keşfettikleri pazarın ve Türk meslektaşlarından gelen sıcak karşılamanın genelde kıymetini bilmektedirler. Türk işadamlarının TÜSİAD çatısı altında örgütlenmeleri gibi, Türkiye'deki uluslararası şirketler YASED çatısı altında örgütlendiler. Böylece bu kuruluşlar, görüşlerini açıklayabildikleri ve Türkiye'deki ekonomi politikaları hakkında genel görüş alış-verişi yapabildikleri bir forum oluşturdular.

9- Tinsellik:

İstanbul, 100 metrelik bir alanda cami, sinagog ve farklı mezheplere ait kiliseleri bir arada bulabileceğiniz benzersiz bir kenttir. Türkler, “kamusal alandan dini uzak tutma” fikrini açıklamak için İngilizceye “seküler” olarak çevrilen “laik” kelimesini kullanırlar. Türkler özel hayatlarının pek çok alanında hürdürler. “Sekülerizm”in ve dinsel hoşgörünün Türklerin ruhunda derin kökleri vardır.

Bu kökler Anadolu tarihinin ilk günlerine dek uzanır. Ortadoğu'dan ayrımlaşan ve Avrupa'dakilere daha yakın olan Osmanlı Devleti'nin pek çok özellikleri vardır. Sekülerist geçmişlerinin ışığında bireylerin yaşam biçimlerini, inançlarını ve dinlerini tercih etme özgürlüğü, Türklerin benimsediği değerlerden birisidir. Bazı gelenekçi komşularının kendi İslami siyaset sistemlerini Türkiye'ye ihraç etmelerinden kaygı duyarlar ve bu konunun önemle üzerinde dururlar.

Bu gün İstanbul'da Mevlana Celaleddin Rumi'nin hümanist Sufi felsefesinin güncel etkilerine, sadece dervişlerin “sema” gösterisinde rastlanmıyor. İsa ve Musa'nın sıkça rastlanan Türk isimleri arasında olmasının yanında, Müslüman halk, Aya Yorgi Kilisesi'ndeki kutsal günlere ve ritüellere katıldığı gibi, merkezi kiliselerin Noel ayınlarına de katılıyor. Gündelik hareketlilik ve ticari etkinlik Beyoğlu sokaklarına ne kadar hakim olursa olsun, çan ve ezan seslerinin hiçbir yerde olmadığı kadar bir birine karışması, spiritüel atmosferi sürekli ve kalıcı kılıyor.

10- Uygarlıkların Kaynaştığı Yer:

İstanbul, pek çok dilin konuşulduğu bir kaynaşma alanı; Anadolu, Balkanlar,

Kırım, Karadeniz, Ege gibi çeşitli coğrafyalardan geleneklerin ve etnisitelerin bir harmanıdır. İstanbul'un zengin mirası dışlayıcı değil, içselleştiricidir. Avrupa'nın bugünkü büyümesinin altında yatan felsefe gibi, bu da büyük bir servetin delilidir. Bu servet evrensel, cüretkâr ve cömerttir; bu da kesinlikle Avrupa'nın ihtiyacı olanıdır.

1990'da Sovyetler Birliği'nin çöküşünden itibaren Türkiye, Türkî dilini konuşan bir ülkeler grubu ile de yakın ilişkiler geliştirdi. Bu diller modern Türkiye Türkçesi'ne oldukça yakındır ve ortak dilsel ve kültürel mirastan kaynaklanırlar. Türkçe, Balkanlar'dan batı Çin'e kadar anlaşılabilir. SSCB'den bağımsızlıklarını kazanan Türkî uluslar, Türkiye'de büyük bir memnuniyet yarattı. Bu zamandan beri Türk dış politikasının amacı, yeni cumhuriyetlerin bağımsızlıklarını ve refahlarını korumalarını desteklemek oldu.

Tarihi boyunca İstanbul ekonomik ve kültürel olarak Avrupa'ya dönüktür ve Avrupa'nın kültürel mirasının doğduğu yer de Türkiye'nin Asya bölümüdür. 2010 Avrupa Kültür Başkenti olma isteği kamuya duyurulduğundan beri İstanbul, Anadolu medeniyetleri, Balkanlar, Doğu Akdeniz ve Asya'nın bıraktığı mirası Avrupa'nın geri kalanı ile paylaşma fırsatı bulabildi.

5. Organizasyon

Dışişleri Bakanlığı öncülüğünde Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın aktif katılım ve desteği ile İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın koordinasyonunda sivil toplum kuruluşlarının geniş katılımıyla bir "Danışma Kurulu" oluşturulmuş, bu kuruldan bir "Yürütme Kurulu" seçmiştir.

Yürütme Kurulu kendi arasında yaptığı görev bölüşümü ile Nuri M. Çolakoğlu'nu Başkan, Nilgün Mirze ile Gürhan Ertür'ü Başkan Yardımcısı olarak seçmiştir. Danışma Kurulu'nun başkanlığını da İstanbul milletvekili ve Başbakanın Dış Politika Başdanışmanı Egemen Bağış üstlenmiştir. Ayrıca "İstanbul 2010 Girişim Grubu Artistik Danışma Kurulu" ile "Proje Değerlendirme Ekibi" oluşturulmuştur.

Danışma Kurulu

Başkan, İstanbul Milletvekili - Egemen Bağış
TC Dışişleri Bakanlığı - Deniz Çakar Singh
TC Dışişleri Bakanlığı - Ayşenur Alpaslan
TC Dışişleri Bakanlığı - Şule Soysal
TC Dışişleri Bakanlığı - Volkan Bozkır
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Prof. Dr. Mustafa İsen
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Zeynel Koç
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - İffet Billur
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Yalçın Kurt
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Cem Emre
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Özgül Özkan Yavuz
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı Dış İlişkiler - Hidayet Memişoğlu
İl Kültür Turizm Müdürü - Ahmet Emre Bilgili
TC Bayındırlık ve İskân Bakanlığı - Sabri Erbakan
TC Bayındırlık ve İskân Bakanlığı - Ercan Yazıcı
TC Bayındırlık ve İskân Bakanlığı - Fatoş Akkoyunlu
TC Bayındırlık ve İskân Bakanlığı - Serpil Güler Güneş
İstanbul Valiliği - Cumhur Güven Taşbaşı
İstanbul İl Genel Meclisi - Yrd. Doç. Dr İsmet Kahraman Arslan
İstanbul Büyükşehir Belediyesi - Muammer Erol
İBB Başkan Danışmanı - Prof. Dr. Erman Tuncer
İBB Başkan Danışmanı - Prof. Dr. İskender Pala
İBB Başkan Danışmanı - Kortan Çelikbilek
İBB Başkan Danışmanı - Tülin Ersöz
İBB Meclisi - İbrahim Güllük
İBB Kültür ve Turizm Daire Başkanı - Hüseyin Öztürk
İBB Kütüphaneler ve Müzeler Md - Dr. Ali Mazak
İBB İletişim Koordinatörü - Burcu Topbaş
Beyoğlu Belediyesi - İlhan Turan
Beyoğlu Belediyesi - Serap Sarıcı
İstanbul Ticaret Odası [İTO] - Atilla İmrahor İlyas

İstanbul Ticaret Odası [İTO] - Şekib Avdağış
İstanbul Ticaret Odası [İTO] - Selva Akçaylı
İstanbul Sanayi Odası [İSO] - Tanıl Küçük
İstanbul Sanayi Odası [İSO]- Ataman Onar
İstanbul Kültür Sanat Vakfı [İKSV] - Nuri M. Çolakoğlu
İstanbul Kültür Sanat Vakfı [İKSV]- Görgün Taner
İstanbul Kültür Sanat Vakfı [İKSV]- Esra Nilgün Mirze
Açık Radyo - Gürhan Ertür
Avrupa Kültür Derneğı - Mahir Namur
Bahçeşehir Üniversitesi - Cengiz Aktar
İstanbul Bilgi Üniversitesi - Serhan Ada
İstanbul Bilgi Üniversitesi - Asu Aksoy
Birlik Vakfı - Mehmet Alacacı
Dream Design Factory [dDf] - Arhan Kayar
Ideas for Sale PR Ajansı[ID] - İpek Sabuncu
İktisadi Kalkınma Vakfı - Davut Ökütçü
İktisadi Kalkınma Vakfı - Leyla Tunç Yeltin
İnsan Yerleşimleri Derneğı - Korhan Gümüş
İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçılar Birliğı [İTKİB] -
Süleyman Orakçioğlu
İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçılar Birliğı [İTKİB] -Yaşar Acar
Türkiye Kadın Girişimciler Derneğı - Meltem Gürler
Karikatürcüler Derneğı - Aziz Yavuzdoğın
Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı - Murat Oktay
Kültür A.Ş. - Nevzat Bayhan
Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı - Faruk Pekin
Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı - Hayri Fehmi Yılmaz
Kültürlerarası İletişim Derneğı - Vecdi Sayar
Pozitif - Cem Yegül
Reklâmcılar Derneğı - Ayşegül Molu
Su Vakfı - Selami Oğuz
Tarih Vakfı - Halim Bulutoğlu
Tarih Vakfı - Suay Aksoy

Tarih Vakfı - Rauf Kösemen

Turizm Yatırımcıları Derneği [TYD] - Oktay Varlıer

Turizm Yatırımcıları Derneği [TYD] - Nedret Koruyan

Tüm Aşçılar Federasyonu - Yalçın Manav

Türkiye İhracatçılar Meclisi [TİM] - Oğuz Satıcı

Türkiye İhracatçılar Meclisi [TİM] - Burhan Özkan

Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği [TUROB] - Adnan

Hastürk

Turist Rehberleri Birliği - Şerif Yenen

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu [DISK] - Süleyman

Çelebi

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti - Turgay Olcayto

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği [TÜRSAB] - Başaran Ulusoy

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği [TÜRSAB] - Ertuğrul Karaoğlu

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği [TÜRSAB] - Rıza Epikmen

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği [TÜRSAB] - Günnur Özalp

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği [TÜRSAB] - Gülsen Kırbaş

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği [TÜRSAB] - Efsun Kıvcı

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği [TÜSİAD] - Aylin McCarthy

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği [TÜSİAD] - Bahadır Kaleağası

Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği - Bedri Baykam

Uluslararası Yazarlar Birliği [PEN] - Sezer Duru

Başvuru Kitabı Yazım Editörü - İzzeddin Çalışlar

Birnur Akan

Yürütme Kurulu

İstanbul Kültür Sanat Vakfı - Nuri M. Çolakoğlu, Başkan, Genel Koordinatör

İstanbul Kültür Sanat Vakfı - Esra Nilgün Mirze, Başkan Yardımcısı

Açık Radyo - Gürhan Ertür, Başkan Yardımcısı

TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - İffet Billur

TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Özgül Özkan Yavuz

TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Zeynel Koç

İstanbul Valiliği - Cumhur Güven Taşbaşı
İstanbul Büyükşehir Belediyesi - Muammer Erol
İstanbul Büyükşehir Belediyesi - Prof. Dr. Erman Tuncer
İstanbul Büyükşehir Belediyesi - Prof. Dr. İskender Pala
İstanbul Büyükşehir Belediyesi - Tülin Ersöz
İBB Kültür Müdürü - Hüseyin Öztürk
İBB İl Kültür Turizm Müdürü - Ahmet Emre Bilgili
Bahçeşehir Üniversitesi - Cengiz Aktar
Bilgi Üniversitesi - Serhan Ada
Bilgi Üniversitesi - Asu Aksoy
İD - İpek Sabuncu
İnsan Yerleşimleri Derneği - Korhan Gümüş
İstanbul Kültür Sanat Vakfı - Görgün Taner
İSTAV - Arhan Kayar
Kültür A.Ş. - Nevzat Bayhan
Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı - Faruk Pekin
Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı - Hayri Fehmi Yılmaz
Kültürlerarası İletişim Derneği - Vecdi Sayar
Reklâmcılar Derneği - Ayşegül Molu
Tarih Vakfı - Halim Bulutoğlu
Tarih Vakfı - Suay Aksoy
TESEV - Fikret Tokgöz
Birnur Akan

İstanbul 2010 Girişim Grubu Artistik Danışma Kurulu

Ahmet Koman
Akif Emre
Ali Akay
Ali Artun
Arhan Kayar
Asu Aksoy
Atilla Aksoy

Atilla Dorsay
Aykut Köksal
Ayşe Böhürler
Cem Mansur
Cem Yegül
Çağlar Keyder
Dikmen Gürün
Doğan Hızlan
Edhem Eldem
Enis Batur
Ersu Pekin
Faruk Pekin
Fulya Erdemci
Görgün Taner
Hakkı Mısırlıoğlu
Haluk Dursun
Hasan Saltık
Hilmi Şenalp
Hüsamettin Koçan
Işıl Kasapoğlu
İlber Ortaylı
İskender Pala
İsmet Özel
Kenan Işık
Korhan Gümüş
Mahmut Erol Kılıç
Murat Belge
Nazan Ölçer
Osman Kavala
Ömer Kanıpak
Serhan Ada
Serra Ciliv
Suay Aksoy

Vecdi Sayar
Yekta Kara
Zeynep Oral

Proje Değerlendirme Ekibi

Akif Emre
Arhan Kayar
Asu Aksoy
Cem Mansur
Cem Yegül
Dikmen Gürün
Edhem Eldem
Faruk Pekin
Fulya Erdemci
Görgün Taner
İskender Pala
Korhan Gümüş
Ömer Kanıpak
Serhan Ada
Serra Ciliv

6. PROJELER

2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul kapsamında halen üzerinde çalışılan önemli projelerden bazıları şunlardır:

Santral İstanbul'un kurulması
İstanbul Müzesi'nin kurulması
Genç Sanatçılar Müzesi'nin kurulması
Hasanpaşa Gazhanesinin dönüştürülmesi
Tersane-i Amire'nin kazanılması
Doğa Tarihi Müzesi'nin kurulması

- “Constantinopolis'ten İstanbul'a” sergisi, Sabancı Müzesi
- “Osmanlı İstanbul'u” sergisi, Sabancı Müzesi
- “Bizans İstanbul'u” sempozyumu, Koç Vakfı
- “British Museum'un Hazinesi” sergisi, Has Müzesi
- “Topkapı'daki Kremlin” sergisi, Topkapı Müzesi
- “Berliner Philharmonic/Simon Rattle” konseri, İKSV
- “Wiener Philharmonic” konseri, İKSV
- “Cervantes'in Grand Sultana'sı” performansı, Santrallstanbul
- “İstanbul'u Tanıyalım” etkinliği, Santrallstanbul
- “IDW - İstanbul Tasarım Haftası” sergisi, Dream Design Factory (dDf)
- “Şenlikname” gösterisi, İstanbul 2010
- “Denizde Şehrayin” gösterisi, İstanbul 2010
- “Haliç'te Tarihi Tekneler” gösterisi, İstanbul 2010

7. Bütçe

2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul için öngörülen bütçe 2011 yılı sonuna kadar 31,1 milyon AVRO olarak belirlenmiştir.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	TOPLAM
Maaşlar	200,000 (5 kişi)	300,000 (8 kişi)	400,000 (12 kişi)	1,800,000 (44 kişi)	2,500,000 (60 kişi)	400,000 (12 kişi)	5,600,000
İşletme Giderleri	80,000	120,000	120,000	150,000	150,000	60,000	680,000
Proje Uygulama	1,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000			9,000,000
Tanıtım ve Pazarlama	250,000	400,000	1,150,000	5,450,000	8,350,000		15,600,000
Seyahat	120,000	30,000	40,000	50,000	20,000		260,000
TOPLAM	2,150,000	3,350,000	4,210,000	9,950,000	11,020,000	460,000	31,140,000

2010 yılı etkinlikleri için gerekli bütçe 64,9 milyon AVRO olarak belirlenmiştir.

	Gider		Gelir
İdari	5,700,000		
Uygulama	52,000,000	Ticari	8,800,000
Pazarlama	4,600,000	Sponsorluk	21,300,000
İhtiyat Fonu	2,600,000	Gerekli Fonlar	34,800,000
TOPLAM	64,900,000		64,900,000

Beklenen toplam gelir 120,3 milyon AVRO'dur:

Sponsorluk	10 milyon
Merkezi hükümet	10 milyon
İstanbul 2010 destek fonu	99,8 milyon
AB fonları	0,5 milyon
Toplam	120,3 milyon

Projeleri gerçekleştirmek için 6 değişik kaynak gerekmektedir:

1. Çeşitli projeler için bireysel sponsorlar
2. İstanbul 2010 için 45 ana sponsor
3. Büyükşehir Belediyesi ve yerel belediyeler
4. Bireysel projeler
5. Merkezi Hükümet
6. İstanbul 2010 Destek Fonu

8. SONUÇ: İstanbul'un Kazanımları

2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul projesi, Sayın Başbakan Recep Tayip ERDOĞAN'ın da vurguladığı gibi bir “İstanbul'u geri kazanım” projesidir. Yıllar yılı ihmal, hızlı iç göç, kaçak yapılanma nedenleriyle eriyip giden tarihi dokunun eski görkemli günlerine dönmesi yolunda adımlar atılmasını sağlayacak, İstanbul'un dillere destan güzelliğinin çirkin yapılar arasında kaybolup gitmiş parçalarını gözler önüne serecektir. Önemli kentsel dönüşüm projeleri gerçekleştirilecektir.

İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti olması ve bu çerçevede yürütülecek olan geniş kapsamlı etkinlikler, faaliyetler ve çalışmalar kentimize büyük kazanımlar sağlayacaktır. Bu kazanımları şu şekilde özetlemek mümkündür:

- İstanbul'un adı, 2007 yılından itibaren tüm dünyada kültür ve sanatla anılacak.
- Avrupa Birliği'ne adaylık sürecinde Türkiye'nin sembolü İstanbul'un aslında Avrupa kültürüyle yüzyıllardır karşılıklı etkileşim halinde olduğu projelerle ortaya konacak.
- İstanbul, kentsel dönüşüm, şehircilik, çevresel ve sosyal anlamda kalıcı kazanımlara kavuşacak.
- Kültür varlıklarımızı koruyacak ve sergileyecek yeni müzeler kurulacak, tarihi binalar yenilenip yeni işlev kazandırılarak halka açılacak.

- İstanbullular farklı sanat disiplinleriyle tanışacak. Genç ve yetenekli insanlar sanatla daha yakın bir ilişki kurma olanağına kavuşacak.
- İletişimden organizasyona, eğitimden tasarıma, yönetimden yaratıcılığa pek çok kişi için istihdam yaratılacak.
- Kültür ve sanat projelerini izlemek için gelenler İstanbul'un kültürel zenginliğini, camilerini, kiliselerini, saraylarını, müzelerini de gezecek.
- Kültür turizmi hareketlenecek, gelişecek. Avrupa ve dünyanın çeşitli ülkelerinden pek çok kültür sanat insanı, yazılı ve görsel basın mensupları İstanbul'a gelecek.
- İstanbul'un tanıtımına ve marka haline gelmesine olumlu katkı sağlanacak.
- İstanbullular kentlerinin güzelliği ve sahip olduğu değerleri keşfederken böyle bir kentte yaşadıkları için gurur duyacaklar.

EK - 1: 2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul Süreci Kronolojisi

• 7 Temmuz 2000 - İlk toplantı yapıldı: Cengiz Aktar'ın AB'ye üye olmayan ülkelerin de Avrupa Kültür Başkenti önerebilmelerine olanak veren kararı AB resmi gazetesinde okuması ve Korhan Gümüş ve Arhan Kayar ile birlikte sivil toplum kuruluşlarına yaptıkları çağrı ile birlikte "İstanbul'un Avrupa Kültür Başkentliği'ne aday olması" fikri ortaya çıktı. Toplantıya çağrıyı yapan üç girişimciye ilâveten Açık Radyo'dan Gürhan Ertür, İstanbul Kültür Sanat Vakfı'ndan Esra Nilgün Mirze, ICOMOS'dan Emine Erdoğan, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden Mehmet Taşdiken, Marmara Boğazlar Belediyeler Birliği'nden Fikret Toksöz, Fisun Çetin, Melis Varban, Reklamcılar Derneği'nden Birnur Akan, Tarih Vakfı'ndan Erdal Küçükyağın, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği'nden Erbil Cihangir, Turizm Yatırımcıları Derneği'nden Nedret Koruyan katıldılar. Toplantı sonucunda bir Mutabakat Metni hazırlanması ve imzaya açılması karara bağlandı. Koordinasyonu Gürhan Ertür üstlendi. Mutabakat metni izleyen on beş gün içinde imzalandı.

• 9 Ekim 2000 -Gürhan Ertür ve Esra Nilgün Mirze, Ankara'ya giderek Dışişleri Bakanlığı'ndan Büyükelçi Aydın İdil'le görüştüler.

• 5 Şubat 2001 -Dışişleri Bakanlığı'yla toplantı... Bu toplantıya Gürhan Ertür, Esra Nilgün Mirze ve Arhan Kayar katıldılar.

• Mart 2001 -Melis Varban 2001 Avrupa Kültür Başkenti Rotterdam'a gitti. Böylece ilk kez bir Avrupa Kültür Başkenti'yle sıcak temas sağlandı.

• 9 Mayıs 2001 -Yapılan olağan toplantıda projeye ilgili kapsamlı bir dosya hazırlanmasına, Cengiz Aktar'ın Ankara'yı ziyaret etmesine ve Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in 23 Haziran'da yapacağı Sakız Adası toplantısı öncesinde bu dosyanın kendisine takdim edilmesine, Dışişleri Bakanlığı'ndan bir niyet mektubu hazırlanarak Avrupa Komisyonu'na sunulması doğrultusunda destek istenmesine karar verildi.

• Mayıs 2001 -Esra Nilgün Mirze, Korhan Gümüş, Arhan Kayar, Birnur Akan ve Gürhan Ertür İstanbul Belediye Başkanı Ali Müfit Görtuna'yı ziyaret

ederek bir sunum yaptılar ve projenin ev sahibi olarak İstanbul Belediyesi'nin desteğini istediler. Ali Müfit Gürtuna projeyi bütün kalbiyle desteklediğini ve bundan böyle toplantıları takip etmek üzere bir sorumluyu görevlendireceğini dile getirdi.

- Mayıs 2001 -Olaylar geliştikçe 'gönüllüler' sözcüğünden daha tanımlayıcı bir isim altında toplanma gerekliliği ortaya çıktı. Yapılan olağan toplantıda kendimize 'Avrupa Kültür Başkenti İstanbul Projesi Girişim Grubu' adını uygun bulduk.

- 13 Haziran 2001 -Genişletilmiş Toplantı: Dışişleri Bakanlığı Büyükelçi Aydın İdil, İstanbul Valiliği Dünder Gültekin, Beyoğlu Belediye Başkanı Kadir Topbaş, İstanbul Valiliği Kültür Müdürlüğü Necdet Gürgen, İBB Kültürel ve Sosyal İlişkiler Daire Başkanı Şenol Demiröz, Kültür AŞ Cengiz Özdemir ve Burhan Metin, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü Taylan Akaya ve Proje Girişim Grubu üyeleri. Toplantı sonucunda projenin temel itibarı ile sivil bir girişim olduğu, İstanbullular ve onların oluşturduğu sivil inisiyatifler eliyle yürütülmesinin projeyi yaygınlaştıracığı, kamu kurum ve kuruluşlarının da proje ortakları arasında yer almalarının çok önemli olduğu belirtildi. Dışişleri Bakanlığı'nın projeyi desteklediği ve temanın saptanması ve proje kapsamının netleştirilerek başvuru dosyasının Bakanlığa ulaştırılması durumunda AB'nin ilgili birimlerine iletilmesi için her türlü girişimde bulunacağı; İstanbul Valiliği'nin projeyi desteklediği; İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin projeye ve projenin İstanbul'a katkısına inandığı ve vermekte olduğu desteğin proje somutlaştıkça artarak süreceği konularında görüş birliğine varıldı.

- 22 Haziran 2001 -Gürhan Ertür ve Esra Nilgün Mirze, İSO Başkanı ve İstanbul Valisi Erol Çakır ile İstanbul Konseyi eş başkanlığını sürdüren Hüsamettin Kavi'ye projeyi sundular... Projenin önce İstanbul Konseyi Kültür Komitesi'ne sonra İstanbul Konseyi'nin genel toplantısında sunulmasına karar verildi.

- 18 Temmuz 2001 -Gürhan Ertür, Esra Nilgün Mirze, Orhan Silier ve Arhan Kayar'ın katıldığı ve Dışişleri Bakanlığı'nda düzenlenen toplantıda projenin

sivil toplum girişimi ile kamu işbirliğiyle yürütülmesi; Avrupa Kültür Başkenti İstanbul'un merkezi ve yerel yönetimlerin hem kaynak sağlayarak, hem de bürokratik sorunları çözerek projeyi desteklemeleri yönünde prensip kararı alındı.

- 5 Ağustos 2001 -Yapılan olağan toplantıda projenin yaygınlaştırılabilmesi için bağımsız bir sekreteryaya oluşturulması, altyapı ve finansman desteğinin sağlanması için girişimlerde bulunulması kararlaştırıldı.

- 7 Ağustos 2001 -Cengiz Aktar AB Türkiye Temsilcisi Karen Fogg ile görüşerek desteğini aldı.

- 11 Eylül 2001 -Gürhan Ertür, Aylin Örnek ve Esra Nilgün Mirze İstanbul Konseyi'nde projeyi sundular... Proje, Valiliğin, Belediye Başkanlığı'nın ve Konseyin tam desteğini aldı...

- 12 Eylül 2001 -Gürhan Ertür, Esra Nilgün Mirze Ankara'da Kültür Bakanı İstemihan Talay'a sunum yaptılar ve desteğini aldılar.

- 3 Ekim 2001 İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı Basın ve Halkla İlişkiler yönetmeni Esra Nilgün Mirze Proje Koordinatörü olarak seçildi.

- Kasım 2001 -İstenilen geniş katılımın sağlanabilmesi için Girişim Grubu adının 'Sivil Girişim'i temsil etmek üzere saklanmasına, Girişim Grubu içinden seçilen Arhan Kayar, Birnur Akan, Cengiz Aktar, Esra Nilgün Mirze, Gürhan Ertür ve Korhan Gümüş'ten oluşan 'Çalışma Grubu' kuruldu.

- 31 Ekim 2001 -Çalışma Grubu toplantısında İstanbul'un kardeş şehirleri ile ilişkiye girilmesine karar verildi.

- Aralık 2001 -Yapılan olağan toplantıda Dışişleri Bakanlığı'na temas dosyasının gönderilmesine karar verildi ve Birnur Akan, Korhan Gümüş, Arhan Kayar ve Esra Nilgün Mirze'nin hazırladıkları dosya Bakanlığa gönderildi.

- 16 Nisan 2002 -Esra Nilgün Mirze, Olimpiyat Komitesi Başkanı Sinan Erdem'le görüşerek desteğini aldı.

• 30 Eylül 2003 -Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültür İşleri Genel Müdürü Büyükelçi Şule Soysal AB Komisyonu Eğitim ve Kültür İşleri Genel Müdürü Nikolaus Van Der Pas'ı ziyaret ederek İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti adaylığı konusunda başvuru yılı ve yöntemleri hakkında görüş aldı.

• Ekim 2003 -Başvuru dosyası taslağını hazırlık çalışmalarına başlandı.

• 30 Ekim 2003 -Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültür İşleri Genel Müdürlüğü tarafından AB Komisyonu Eğitim ve Kültür İşleri Genel Müdürü N.Van Der Pas'a niyet mektubumuz gönderildi.

• 22-27 Haziran 2004 -Korhan Gümüş'ün katkılarıyla Cenova Avrupa Kültür Başkenti'yle ilişki kurulması amacıyla iki kentte eş zamanlı sergiler, video gösterileri, konferanslar düzenlendi. Selanik'ten sonra ilk kez bir Avrupa Kültür Başkenti'yle işbirliği yapılıyordu.

• 29 Nisan -1 Mayıs 2004 - Görgün Taner ve Esra Nilgün Mirze Köln kentinin resmi davetlisi olarak Köln'e gittiler. Alman parlamenterler ve Claudia Roth'la birlikte 1 Mayıs 2004'te AB'ye yeni katılan üyeler için düzenlenen şenliklere katıldılar. O akşam sahnedeki konuşmasında Roth, Türkiye'yi AB üyesi olarak görmek istediklerini, İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olmasını desteklediğini dile getirdi.

• Ekim 2004 - Esra Nilgün Mirze AB genişlemeden sorumlu Komiseri Olli Rehn'le görüştü ve İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti adaylığıyla ilgili bilgi verdi. Olli Rehn, desteğini bildirerek başarılar diledi.

• Mart 2005 -Esra Nilgün Mirze'nin önerisiyle Girişim Grubu bu koordinasyon için Nuri Çolakoğlu'nun katılımının sağlanması kararını aldı. Büyükelçi Şule Soysal'ın da desteğiyle Çolakoğlu Koordinatörlüğü üstlendi.

• 3 Mart 2005 -2000 yılında çıkarılan ve AB üyesi olmayan ülkelere de Avrupa Kültür Başkenti adaylığını açan yasanın yeni yasama döneminde değişse de İstanbul'un adaylığına engel olmayacağı bilgisi alındı.

- 25 Mart 2005 -Başbakanlık genelgesi ile Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği ve Büyükşehir Belediye Başkanlığının, projeye mali ve içeriğe ilişkin gerekli katkılarda bulunulması yönünde talimatlandırılması gerçekleşti.
- 6 Nisan 2005 -Yeniden yapılanmaya ve çalışma takvimine ilişkin kararlar alındı. İstanbul 2010 Danışma Kurulu ve Yürütme Kurulu kuruldu.
- 26 Nisan 2005 -Kültür İnsanları Toplantısı, European Capitals of Culture (ECOC) 2010 projesinin anlatılması.
- 27 Nisan 2005 -Nuri Çolakoğlu, Cumhur Güven Taşbaşı ve Esra Nilgün Mirze İstanbul Yerel Yöneticileri Toplantısı'nı gerçekleştirdiler ve ECOC 2010 Projesi'ni anlattılar.
- 29 Nisan 2005 -Şule Soysal, Cumhur Güven Taşbaşı, Ömer Türk, Nuri Çolakoğlu ve Esra Nilgün Mirze İTO Başkanı Murat Yalçıntaş ile görüşerek desteğini aldılar.
- 29 Nisan 2005 -İstanbul Üniversiteleri Öğretim Üyeleri Toplantısı ve projenin anlatılması
- 29 Nisan 2005 -İBB Başkanı Kadir Topbaş ile görüşme ve desteğinin alınması
- Mayıs 2005 -Başvuru Dosyası yazımına başlanması
- 9 Mayıs 2005 -Özerk Sanat Konseyi Toplantısı'nda projenin anlatılması
- 11 Mayıs 2005 -Sivil Toplum Kuruluşları Toplantısı'nda projenin anlatılması
- 30 Mayıs 2005 -Resmî ve sivil kuruluşlarla projenin basına anlatılması
- 27 Haziran 2005 -Nuri Çolakoğlu'nun Londra'da 2008'in Avrupa Kültür Başkenti Liverpool'un proje başkanı Sir Bob Scott ile toplantısı
- 11 Temmuz 2005 -DİB'ndan Hande Ceylan ve Nuri Çolakoğlu'nun Avignon'daki Avrupa Kültür Başkentleri Buluşması'na katılması

• 28-29 Temmuz 2005 -Liverpool'un 2008'deki Avrupa Kültür Başkenti başvuru ekibi başkanı Sir Bob Scott ile İstanbul'da atölye çalışmalarının yürütülmesi

• 20-21 Eylül 2005 -Nuri Çolakoğlu ve Yürütme Kurulu üyeleri Zeynel Koç, Görgün Taner ve YK Koordinatörü Emine Çaykara'nın 2006 Avrupa Kültür Başkenti Patras'ı ziyareti ve 2006'da Patras'ta Türkiye adına yapılacak kültürel etkinliklerin sunumu. Patras Belediye Başkanı, Organizasyon Komitesi üyeleri ile toplantılar.

• 3 Ekim 2005 -İstanbul Milletvekili ve Başbakan Dış Politika Başdanışmanı Egemen Bağış, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Girişim Grubu Danışma Kurulu Başkanlığı'nı üstlendi.

• 7 Ekim 2005 -Nuri Çolakoğlu'nun 2010 yılı için aday Macar ve Alman şehirlerinin Peç'teki toplantısına katılıp İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti sunumu yapması

• 13-15 Ekim 2005 -Esra Nilgün Mirze, Cumhur Güven Taşbaşı ve Erman Tuncer, Avrupa Kültür Başkentleri'nin bilgi ve deneyimlerini artırma amacıyla düzenlenen İrlanda/Cork'taki Les Rencontres toplantısına katıldılar. Toplantıdan sonra verilen resmi yemekte Cork Belediye Başkanı tüm Avrupa Kültür Başkenti temsilcilerinden İstanbul'un adaylığını desteklemelerini istedi.

• 13 Aralık 2005 -Hazırlanan 'İstanbul: City of the Four Elements' başlıklı dosyanın AB Eğitim ve Kültür Genel Müdürü Nicolaus van der Pas'a verilmesi. Nuri Çolakoğlu, Egemen Bağış, Kadir Topbaş, Muammer Güler, Ayşe Asya, Cengiz Aktar ve Nilgün Mirze'nin dosyayı sunması, ardından basın toplantısı yapılması

• 15 Aralık 2005 -Bakanlar Kurulu kararıyla İstanbul 2010 Girişim Grubu'nun kuruluşunun Resmi Gazete'de yayınlanması

• 21 Şubat 2006 -İstanbul 2010 Girişim Grubu üyeleri Avrupa Parlamentosu'nda İstanbul için düzenlenen tanıtım kokteyline katılmak için

Brüksel'e gitti. Avrupalı ve Türk parlamenterlerin desteklediği, 22 Şubat'ta AP'de gerçekleşen ve pek çok parlamenterin katıldığı davette bir sunum yapıldı.

- 9 Mart 2006 -Avrupa Kültür Başkentleri konusunda uzman ve bu konuda iki ciltlik bir araştırma kitabı hazırlamış Robert Palmer ve Penny Rae İstanbul'un 2010 yılı adaylığını jüri önünde savunacak grup ile atölye çalışmaları gerçekleştirmek üzere İstanbul'a geldi.

- 13 Mart 2006 -Savunmayı gerçekleştirecek Egemen Bağış, Nuri M. Çolakoğlu, Esra Nilgün Mirze, Görgün Taner, Cengiz Aktar, Asu Aksoy ile koordinatör Emine Çaykara Brüksel'e gitti.

- 14 Mart 2006 -2000 yılından beri devam eden İstanbul'un 2010 yılı Avrupa Kültür Başkenti adaylığının en önemli aşamasını oluşturan savunma gerçekleşti. Egemen Bağış, Nuri M. Çolakoğlu, Esra Nilgün Mirze, Görgün Taner, Cengiz Aktar, Asu Aksoy'un başarılı sunumu ve cevapları sonrası jüri beş hafta içinde raporunu bildireceğini açıkladı.

- 11 Nisan 2006 -Uluslararası seçici kurul İstanbul'un, Macar Peç ve Alman Essen kentleriyle birlikte 2010 Avrupa Kültür Başkenti olmasını Avrupa Parlamentosunun görüşüne ve Avrupa Birliği Konseyi'nin son onayına sundu.

- 13 Kasım 2006 -Avrupa Birliği Konseyi, İstanbul'un, Peç (Macaristan) ve Essen (Almanya) kentleriyle birlikte 2010 Avrupa Kültür Başkenti olmasını onayladı.

- 20 Şubat 2007 -2004 Avrupa Kültür Başkenti Lille(Fransa) Artistik Direktörü Didier Fusilier ile bir toplantı yapıldı.

- 6 Mart 2007 -Anadolu Yakası Belediyeleri ile Kızkulesi'nde bir toplantı düzenlendi.

- 9 Mart 2007 -Üniversitelerin İstanbul 2010'a etkin katılımlarını sağlamak amacıyla, Üniversite Rektörleri ile bir tanıtım toplantısı yapıldı. Toplantıya,

İstanbul'daki Üniversitelerden 20'ye yakın Rektör katıldı. Aynı gün, İstanbul 2010 ekibi, İl Genel Meclisinde bir sunum yaptı.

- 6 Nisan 2007 -Bu tarihte iki toplantı yapıldı. Önce, kültür-sanat odaklı Sivil Toplum Örgütleri ile toplanıldı. İkinci toplantı da ise, yerli ve yabancı Kültür Merkezleri ve Müzeler ile buluşuldu.

- 12 Nisan 2007 -Kadıköy Belediyesi Kültür Konseyinde İstanbul 2010 projesini tanıtan bir sunum yapıldı.

- 13 Nisan 2007 -Eyüp Belediyesinde, Avrupa Yakası Belediyeleri ile bir toplantı yapıldı.

- 19 Nisan 2007 -İstanbul 2010 Forumu çerçevesinde gerçekleştirilen toplantılarda, Lille kenti Kültür ve Kutlama Etkinlikleri Direktörü, ve Lille 2004 Avrupa Kültür Başkenti Genel Koordinatörü Laurent Dreano, Girişim Grubu kurullarına ve genel katılıma açık olan iki konuşma yaptı. Dreano, Lille 2004 deneyimlerinden de örnekler vererek, İstanbul 2010 için önerilerde bulundu.

- 9 Mayıs 2007 -İstanbul 2010 Girişim Grubu, İstanbul Valiliği ve Aralık Derneği iş birliğiyle gerçekleştirilen "Tüm Çocuklar Tiyatroya" projesi için TİM'de toplanıldı.

- 14 Mayıs 2007 -Nisan ayında Lille 2004 Avrupa Kültür Başkenti Genel Koordinatörü Laurent Dréano'nun konferansı ile başlayan buluşma toplantıları, 14 Mayıs'ta, bağımsız yazar, araştırmacı ve danışman François Matarasso'nun "Katılımcı Sanat ve Kültürel Demokrasi" başlıklı konferansı ile devam etti.

- 17 Mayıs 2007 -İstanbul 2010 Forumu kapsamında, Sulukule'de gerçekleştirilmek istenen kibarlaştırma (gentrification) projelerinin tartışıldığı geniş katılımlı bir sempozyum gerçekleştirildi. Sempozyumda, London College University öğrencileri tarafından yapılan Sulukule Çalışmaları'nın sunumu gerçekleştirildi.

- 21 Mayıs 2007 -Almanya'dan gelen bir grup öğrenciye İstanbul 2010 sunumu yapıldı.
- 24 Mayıs 2007 -2004 Avrupa Kültür Başkenti Cenova'nın en önemli projelerinden olan Cenova Deniz Müzesi'ni tanıtmak ve Avrupa Kültür Başkenti programı hakkında karşılıklı bilgilenmek için Beyoğlu Belediyesi ile İstanbul 2010 Girişim Grubunun birlikte düzenlediği bir toplantı yapıldı.
- 26 Mayıs 2007 -İstanbul ile birlikte 2010 Avrupa Kültür Başkenti seçilen Macaristan'ın Pecs kentinden gelen delegasyonla yapılması düşünülen ortak projelerle iş birliği imkânlarının görüşüldüğü bir toplantı yapıldı.
- 7 Haziran 2007 -İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Derneği kuruldu.
- 7 Haziran 2007 -Fatih Belediyesi ile toplantı
- 8 Haziran 2007 -İstanbul'a gelen Essen parlamenter grubuna Nuri M. Çolakoğlu'nun sunumu
- 7-11 Haziran 2007 -Yapeks Tadilat Fuarına katılım
- 12 Haziran 2007 -Rotterdam Üniversitesi öğrencilerine sunum
- 11-13 Haziran 2007 -Essen'deki "Age of Friendly Cities" Konferansına katılım
- 14 Haziran 2007 -Eminönü Sempozyumuna katılım ve sunum
- 15 Haziran 2007 -Nilgün Mirze'nin Euromed Anna Lindh Vakfı ile ortaklaşa düzenledikleri International Youth Platform toplantısı
- 22 Haziran 2007 - Liverpool'daki "Cities on the Edge" toplantısına katılım
- 22 Haziran 2007 -İstanbul 2010 Forumu: Dans Denizi Projesi
- 28 Haziran 2007 - Fevziye Işık Okulları Müdürlerine sunum

• 29 Haziran 2007 - Talinn'de yapılan Avrupa Kültür Başkenti Toplantısına katılım

• 29 Haziran 2007 - AKM Araştırmaları Toplantısı

• 2 Temmuz 2007 - Yunanistan'da yaşayan İstanbullu Rumlara İstanbul 2010 sunumu

• 4 Temmuz 2007 -İstanbul 2010 Forumu: Haliç ve tersanelerde kentsel dönüşüm

• 9 Temmuz 2007 -Kamu Projeleri toplantısı

• 19-20 Temmuz 2007 -La Rencontre d'Avignon toplantısına katılım

• 30 Temmuz 2007 -İstanbul 2010 Forumu: 2007 Luxembourg deneyimleri

• 18 Ağustos 2007 -TUROB-FVW Turizm çalıştayına katılım

• 18 Ağustos 2007 - Essen Original müzik festivaline Nekropsi ile katılım

• 27 Ağustos 2007 -İstanbul 2010'un İletişim Ajansı KLAN'ın seçimi

• 4-10 Eylül 2007 -İstanbul Tasarım Haftasına (IDW) katılım

• 24-26 Eylül 2007 -2010 Avrupa Kültür Başkentleri, 24-26 Eylül tarihleri arasında İstanbul'da buluştu. İstanbul ile beraber 2010 Avrupa Kültür Başkenti olan Almanya'nın Ruhr bölgesi ve Macaristan'ın Pécs kentinden gelen heyetler ile İstanbul 2010 temsilcileri, 2010'a giden süreç ve 2010 yılı programları için tasarladıkları kültürel ve sanatsal iş birliği önerilerini masaya yatırdılar.

• 26 Eylül 2007 -Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Yönetim Merkezine bir ziyarette bulunarak çalışmalar hakkında bilgi aldı ve desteğini ifade etti.

• 26 Eylül 2007 -İstanbul 2010 Yönetim Merkezinde Kent Müzesi toplantısı yapıldı.

- 4-6 Ekim 2007 -Liverpool'da yapılan 5. Avrupa Kültür Başkentleri toplantısına katılım (Nilgün Mirze, Serra Ciliv).
- 4-6 Ekim 2007 -Budapeşte'de yapılan RegiON Müzik Konferansına katılım (Ahmet Çakaloz).
- 10 Ekim 2007 -İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Yürütme Kurulunun, İletişim Komitesi yönetiminde yaptığı "İstanbul iletişimcisini arıyor" başlıklı çalışmalar sonucunda Klan'ı reklâm ajansı olarak seçmesinden sonra, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti projesinin iletişimindeki diğer önemli ayak olan Halkla İlişkiler Ajansı seçim süreci başladı.
- 10-14 Ekim 2007 -Frankfurt Kitap Fuarına katılım
- 24 Ekim 2007 -MÜSİAD İletişim Komisyonu ve İBB Kültür Müdürlüğü; "İstanbul 2010" Projesi hazırlıklarının kamuoyu ile paylaşılması için sempozyum düzenledi. Sempozyumda, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Projesi Yürütme Kurulu Başkanı Nuri Çolakoğlu, AKP İstanbul Milletvekili Egemen Bağış, ve Prof. Dr. İskender Pala birer konuşma yaptı.
- 27 Ekim-4 Kasım 2007 -26.İstanbul Kitap Fuarına katılım
- 02 Kasım 2007 -İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Yasası Meclis'te kabul edildi. Avrupa Birliği tarafından 2010 yılı Avrupa Kültür Başkenti ilan edilen İstanbul'u, " Avrupa Kültür Başkenti olarak hazırlamak, 2010 yılında yapılacak etkinlikleri planlamak ve yönetmek, kamu kurum ve kuruluşlarının bu amaçla yapacakları çalışmalarda koordinasyonu sağlamak üzere İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansının kurulması ile görev ve yetkilerini düzenlemek" amacıyla hazırlanan yasa tasarısı, bugün sabaha karşı saat 04.10'da Parlamento'da kabul edilerek yasalaştı.
- 05 Kasım 2007 -Grup 7(G7), İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Halkla İlişkiler Ajansı olarak seçildi.
- 12 - 15 Kasım 2007 - Londra'da düzenlenen 28. World Travel Market uluslararası seyahat ve turizm fuarına katılım.